
بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

امامت او خلافت د اسماني دينونو له نظره

ليکوال: شيخ اسد الله اصالت

ژباړونکې: انور شاهين خانخېل

د کتاب پېژندګل

د کتاب نوم: امامت او خلافت د اسماني کتابونو
له نظره

ليکوال: شيخ اسد الله اصالت

مترجم: انور شاهين خانخېل

ورومبې ايډيشن: ۲۰۱۳ م، ۱۳۹۲ هـ ش

د ملا وېدو درکونه

اهلبېت پښتو اکېډمي پوسټ بکس ۳۴۶ پېښور
(خېبر پښتونخوا)

ایمیل: ahlebait_pukhto@yahoo.com

وېبپاڼه: www.ahlebaitacademy.com

فېس بک:

www.facebook.com/ahlebaitacademy

تړون

دا ژباړونکې کتاب د خدا مې گران او قدرمن رسول خاتم الانبياء حضرت محمد مصطفي (ص) ته ډالۍ کوم چا چې د نبوت د دروازي په بندېدو سره امت بې رهبره پرې نښود او د خدا مې په حکم يې امت ته بيا بيا وصيت وکړ چې «زۀ حَم او له حَانه وروسته تاسو ته دوه درانده او ارزښتناک خيزونه پرېږدم يو د خدا مې کتاب قرآن او بل خپل اهلبیت (ع)» بې شمېره درود و سلام دې وي په حضرت محمد او د هغه په پاک آل باندې.

فهرست

۶	د ليکوال شو خبرې
۸	د مترجم شو خبرې
۱۴	د رومي باب: د امامت او خلافت شرائط
۴۲	دويم باب: د خليفه لباس
۵۰	دريم باب: له نشو نه ډډه
۷۶	څلورم باب: له بت پرستۍ نه ډډه
	پينځم باب: د حکمت منتقلېدل
	۱۱۲

۱۲۲

شپرېم باب: ذاتي لياقت

۱۳۶

اوم باب: په خلافت کښې کرکېچ

د ليکوال خو خبرې

په دې مجموعه کښې به قدرمن لوستونکي يوې په زړه پورې او په عېن حال کښې مرکزي ټکي ته ورسېږي چې د اهلبيتو صلوات الله عليهم مکتب يو اسماني او خدائي مکتب دے، او يو خاص اصالت لري. نو ځکه يې د اسماني دينونو لپاره د معيار په توگه نوم اخېستے شو. په ټولو مذهبونو کښې له مهمو او د پام وړ مسائلو څخه يوه د امامت او رهبرۍ موضوع ده. خو که وغواړو چې دا مسئله د قدرمنو لوستونکو لپاره ثابته کړو چې که د خداے گران رسول حضرت محمد مصطفی (ص) وغواړي چې له ځانه وروسته يو کس د هغه لارې ته دوام ورکړي او خلق هدايت کړي نو پکار دي يو امام او خليفه چې خداے پاک يې تائيدوي، غوره کړي او په ورپسې مرحله کښې يې د خلقو په وړاندې اعلان کړي چې له ما نه پس دا کس په دغو دغو خصوصيتونو سره خليفه دے او په تاسو باندې فرض دي چې د دة اطاعت وکړئ. او دغه شان دا ثابته کړو چې دا حقيقت يوازې په اسلام پورې نه دے منحصر شوه بلکې له اسلام نه په مخکښې اسماني کتابونو کښې هم دا اصل بيان شوه دے نو د اهلبيتو صلوات الله عليهم د احکامو په حقانيت کښې مو خپله دعوا د دنيا خلقو ته په سرلوړۍ سره وړاندې کړې شوې ده چې

دا موضوع به په يو مرکز باندې د نړيوال وحدت او يووالي سبب هم
وگرځي.
نو اوس غواړو چې له دې اصل سره اړوند مسائل د څو بابونو په
چوکاټ کېنې ستاسو په خدمت کېنې وړاندې کړو.

د مترجم خو خبرې

که څه هم خدا ۾ پاک ټول انسانان د خلقت په دې نړۍ کېني اشرف المخلوقات گرځولې دي خو بيا هم د انسان د پوهې او معلوماتو احاطه محدوده ده او د ډېرو موجوداتو او مسائلو په تېره بيا د غېبو چارو تل او حقيقت ته نه شي رسېدې. نو په همدې وجه خدا ۾ پاک د انسانانو د لارښوونې او د خالق او مخلوق ترمنځ د واسطې لپاره انسانانو ته د انبياؤ عليهم السلام په عنوان سره د همدغو انسانانو په شکل او جامه کېني وخت په وخت خپل خاص بندگان راولېږل او دا سلسله تر يو لک څلوريشت زره انبياؤ عليهم السلام پورې روانه وه چې تر ټولو اخبر يې د خدا ۾ گران او قدرمن رسول حضرت محمد مصطفي (ص) د ۾ او له دې سره سره چې د نبوت دروازه د هغه قدرمن رسول (ص) په راتلو سره ترقيامته پورې بنده شوه. خو د هرې زمانې انسانانو لپاره د يو الهي لارښوونکي موجودگي هم هغه شان په خپل ځا ۾ ضروري او د انسان د ضرورياتو تقاضا ده. په بله وينا به دا ووايو چې په هره زمانه کېني انسانان يو داسې هادي ته ضرورت لري چې منصوص من الله وي. لکه خدا ۾ پاک خپل قدرمن پېغمبر (ص) ته فرمائي: «إِنَّمَا أَنْتَ مُنذِرٌ وَلِكُلِّ قَوْمٍ هَادٍ يَعْنِيْ فِيهِ تَحْقِيقُ سِرِّهِ تَهْ وَيُرْوَنُكِي يِيْ اُو د هر قوم لپاره يوهادي شته.» (سوره

رعد ۷ ايت)نو همدا وجه ده چي د خدا ۽ د گران رسول (ص) له رحلت نه پس د يو الهي او معصوم مشر او لارښوونکي په مسئله کښي مسلمانان په دوو ډلو کښي تقسيم شول چي يو ته سني وائي او بل ته شيعه.

د اکثرو سني مسلمانانو دا عقیده ده چي د خدا ۽ گران رسول (ص) له ځانه وروسته خپل جانشين او ځا ۽ ناسته نه د ۽ پرېښود ۽ او دا چاره يې امت ته پرېښودې ده چي د ځان لپاره يو مشر او خليفه وټاکي. خو د شيعه مسلمانانو دا عقیده ده چي څنگه د نبوت عهده خدا ۽ پاک په خپله ټاکي او د خلکو په خوښه او ناخوښه نه غوره کيږي دغه شان د خدا ۽ د گران رسول (ص) جانشين که ورته خليفه ووايو يا امام ووايو او يا اولي الامر ووايو ټاکل هم د خپل پيغمبر (ص) په ذريعي سره د خدا ۽ پاک لخوا دي او انسانان دا حق نه لري چي د ځان لپاره لارښوونکي وټاکي. يعنې په لنډو الفاظو کښي به دا ووايو چي په هره زمانه کښي د انسانانو بلکي د ټولو مخلوقاتو د هدايت لپاره د يو کامل انسان وجود ضروري د ۽ داسي کامل انسان چي په هغه زمانه کښي له هغه نه په هر لحاظ بل اوچت انسان موجود نه وي او د داسي يو کس پېژندنه د مخلوقاتو د وس کار نه د ۽ بلکي خالق ښه پوهيږي چي په کومه زمانه کښي ترټولو کامل انسان څوک د ۽.

په هر حال په دې اړه شيعه مسلمانان له قران شريف څخه ډېر دلائل ورکوي او وائي چي په قران شريف کښي په هيڅ يو ځا ۽ کښي دا نه

دي راغلي چي خليفه يا امام خلق د خان لپاره ٽاڪي بلڪي خلافت ، امامت يا ولايت يوه الهي عهدہ ده او ٽاڪنه يي هم خدا ۽ پاڪ کوي. هسي خو په قران شريف ڪنبي چي هر چرته د خليفه يا امام د ٽاڪني ذکر شوي دے نو نسبت يي خدا ۽ پاڪ ته ورڪري شوي دے او په دي حقله زيات مبارڪ ايتونه راغلي دي خو دلته به مونڙ دوه مبارڪ ايتونه د خليفه د ٽاڪني په اڀه او دوه د امام د ٽاڪني په اڀه نقل ڪري. لڪه د دنيا له تخليق نه مخڪنبي خدا ۽ پاڪ فرڀنتو ته وفرمايل: «وَإِذْ قَالَ رَبُّكَ لِلْمَلَائِكَةِ إِنِّي جَاعِلٌ فِي الْأَرْضِ خَلِيفَةً قَالُوا أَتَجْعَلُ فِيهَا مَنْ يُفْسِدُ فِيهَا وَيَسْفِكُ الدِّمَاءَ وَنَحْنُ نُسَبِّحُ بِحَمْدِكَ وَنُقَدِّسُ لَكَ قَالَ إِنِّي أَعْلَمُ مَا لَا تَعْلَمُونَ...» يعني ياد ڪري هغه وخت چي ستا رب فرڀنتو ته وويل: زه به په زمڪه باندي خليفه گرڄوم، فرڀنتو وويل: ايا داسي ڪس پڪي گرڄوي چي فساد کوي او وينه بيوي؟ مونڙ ستاحمد او تسبيح په حان راوڙو او تقديس دي بيانو، خدا ۽ فرمايل: زه په هغو حقائقو باندي پوهڀرم چي تاسو پري نه پوهيڀري.»

يا په يو مبارڪ ايت ڪنبي حضرت داؤد (ع) ته فرمائي: «يَا دَاوُدُ إِنَّا جَعَلْنَاكَ خَلِيفَةً فِي الْأَرْضِ فَاحْكُم بَيْنَ النَّاسِ بِالْحَقِّ،» يعني اے داؤده! مونڙ ته په زمڪه ڪنبي خليفه وگرڄولي نو بس د خلقو ترمڀنڄ په حق سره فېصله ڪوه.»

اوس به د امامت په اڀه يو دوه مبارڪ ايتونه وڀاندي ڪري. لڪه چي هر ڪله حضرت ابراهيم (ع) د خدا ۽ پاڪ لخوا په ٽولو ازمڀنتونو

او امتحانونو کنبی کامیاب شو نو خداے پاک ورته د امامت د عهدي په ورکولو سره داسې وفرمايل: «وَ إِذْ ابْتَلَىٰ اِبْرٰهِيْمَ رَبُّهُ بِكَلِمٰتٍ فَاَتَمَّهِنَّ قَالَ اِنِّیْ جَاعِلُکَ لِلنَّاسِ اِمَامًا قَالَ وَمِنْ ذُرِّيَّتِي قَالَ لَا يَنَالُ عَهْدِي الظَّالِمِيْنَ، يعني ياد کره هغه وخت چې کله خداے ابراهم په مختلفو ذريعو سره وزمايلو او هغه په بڼه توگه په ازمېښتونو کنبی کامیاب شو نو خداے ورته وفرمايل: ما ته د خلقو امام وگرځولې. وې ويل او زما په اولاد کنبې هم (امامان وگرځوه) وې فرمايل: (هو، خو) دا عهده د ظالمانو لپاره نه ده» (سوره بقره ۱۲۴)

اکثرو مفسرينو د حضرت ابراهيم (ع) لخوا د قَالَ وَمِنْ ذُرِّيَّتِي يعني په خپل اولاد کنبې د امامت د گرځولو د خواست په تفسير کنبې د خداے د گران رسول (ص) او د هغوي له اهلبېتو عليهم السلام څخه د دولسو پاکو امامانو ذکر کړے دے چې د حضرت ابراهيم (ع) له اولاد څخه دي. يا په يو بل ځاے کنبې خداے پاک فرمائي: «وَنُرِيْدُ اَنْ نَّمُنَّ عَلٰی الَّذِيْنَ اسْتَضَعُّوْا فِي الْاَرْضِ وَ نَجْعَلَهُمْ اُمَّةً وَ نَجْعَلَهُمُ الْوَارِثِيْنَ، يعني مونږ غواړو د زمکې په مستضعفو (کمزوري کړې شويو) باندې احسان وکړو او هغوي امامان او د زمکې وارثان وگرځوو.» (سوره قصص، ۵ ايت)

د دې مبارک ايت په تفسير کنبې هم ځينو مفسرينو د خداے د گران رسول (ص) له اهلبېتو عليهم السلام څخه د امامت د سلسلې په تېره بيا د اخيري امام حضرت امام مهدي (ع) د ظهور کولو ذکر کړے

دے. خو له دغو ټولو تفسیرونو نه په تېریدو سره په مجموعي توگه د قران شریف له شروع نه تر اخره پورې که یو انسان مطالعه وکړي نو چې په کوم ځای کېږي هم د خلافت یا امامت د عطا کولو ذکر شوی دے نو نسبت یې خداے پاک ځان ته ورکړے دے. یعنې دا خبره یې قطعي کړې ده چې امامت او خلافت یوه الهي عهد ده او د خداے پاک لخوا عطا کیږي او مخلوقات په دې کېږي هیڅ اختیار نه لري چې د ځان لپاره یو امام یا خلیفه وټاکي.

د دې تحقیقي کتاب لیکوال له قران شریف نه علاوه له نورو اسماني کتابونو څخه هم د دلیل لپاره یو شمېر ایتونه راخپستي دي چې یو ترې دا حقیقت په ډاگه کیږي چې د تېرو انبیاء علیهم السلام جانشینان هم خداے پاک په خپله ټاکلي دي او خلقو ته یې د هغوي د ټاکلو اختیار نه دے ورکړے. او بله نتیجه ترې دا راڅرگندېږي چې د تېرو انبیاء علیهم السلام جانشینان او خلیفه گان هم د هغو انبیاءو علیهم السلام په شان له بت پرستی، شرابخوری او نورو گناهونو نه پاک او پاکیزه وو او خپل ټول ژوند کېږي بت پرستی او شرابخوری او نورو گناهونو ته نه وو نژدې شوي. یعنې دغه پاکي د هر پېغمبر د جانشین او خلیفه لپاره له مهمو شرائطو څخه دي او دا د خداے پاک همېشني سنت دي او تر قیامتو پورې نه بدلیږي.

د سريزې په اخر کېږي به د ستر پښتون عارف، اديب او شاعر حضرت حمزه بابا (رح) څو شعرونه وړاندې کړم چې وائي:
لوسه زنجیر د رسالت ورته نظر کړه

سلسلې د هدايت ورتنه نظر كړه
ولايت او امامت ورتنه نظر كړه
له شروع نه نهايت ورتنه نظر كړه
انبيا خو همپشه د تخم كړ كړه
امامان يې بيا په وينو او بۀ خور كړه
او بابا بيا د مسلمانانو انتشار او بې اتفاقي ته اشاره كوي او د
خدا ۛ له يو خصوصي فضل او كرم نه بغير د مسلمانانو جمعيت او
يو والي له قيامت نه مخكښې ناممكن بولي او علت يې د خدا ۛ د
گران رسول (ص) د پاكو اهلبيتو عليهم السلام د امامت نه قبول
بولي او وائي:

موقوف يې جمعيت په نژدېكت د قيامت شو
امت شو منتشر چې امامت يې قبول نه كړ
عرفان يې ممكن كله و چې نمر ته كتل گران وو
يو بدرؤ د هغه حېثيت يې قبول نه كړ
په اخبر كښې له خدا ۛ پاك نه دعا غواړم چې مونږ ټول د حق او
حقيقت لارې ته هدايت او ټول مسلمانان په يو مركز باندې راغونډ
كړي

ستاسو ورور
انور شاهين خانخېل

ورومبے باب

د امامت او خلافت شرائط

الهي انتخاب

په دې باب كښې به مونږ په پراخه توگه دا خبره ثابته كړو چې په اسماني دينونو كښې د امام او رهبر لپاره «الهي انتخاب» له ورومبنيو او بنيادي شرائطو څخه دے او په وصيت او شورا سره به امکان ونه لري.

په لا غوره عبارت سره به ووايو چې په خاصه توگه د عهد عتيق له كتابونو څخه د خلافت د موضوع په حقله له تحقيق او څېړنې نه پس داسې يو ايت يا يوه جمله او عبارت حتى په يو مورد كښې هم نشته چې دا ترې ثابته شي چې خلافت د خلقو په انتخاب سره يا له مشرانو سره د مشورې له لارې امکان لري بلکې د دې په اپوټه په واضحه توگه بيان شوي دي چې كه يو كس د خپلې زمانې د پېغمبر منتخب كړے شوے خليفه نه وي خو بيا يې هم دعوا لري نو پكار دي ووژلې شي. او د امامت د دروغو دعوا كوونكي په حقله دومره زياته سختي د دې خبرې بڼودنه كوي چې په تېرو دينونو كښې د

رهبري، مسئلي زيات اهميت لرلے دے. نو بنه ده اوس به اول د قران شريف په محوريت سره دا په زړه پورې او مهمه موضوع وڅېړو:
قران شريف فرمائي:

وَإِذْ ابْتَلَىٰ إِبْرَاهِيمَ رَبُّهُ بِكَلِمَاتٍ فَأَتَمَّهُنَّ* قَالَ إِنِّي جَاعِلُكَ لِلنَّاسِ إِمَامًا*
قَالَ وَمِنْ ذُرِّيَّتِي* قَالَ لَا يَنَالُ عَهْدِي الظَّالِمِينَ^١

ترجمه: «ياد کړه هغه وخت چې خدا ۛ ابراهيم په څو چارو کښې وزمايلو او هغه ټولې چارې په ځا ۛ راوړې، خدا ۛ وويل زه تا په امامت باندې غوره کوم. (ابراهيم) عرض وکړ: امامت زما اولاد ته هم ورعطا کړې، خدا ۛ وفرمايل: چې زما دا عهده او مقام به هيڅکله ظالمانو خلقو ته ونه رسيري.»

ضروري ټکي:

١- د پېغمبر په نسبت يادونه (او دا چې دا موضوع به د لويو انبياؤ

لپاره وي)

٢- په الهي ازمېښتونو کښې له کاميابۛ نه پس حضرت ابراهيم (ع)

ته د امامت عهده ورکړې شوه.

١- قرآن شريف سورة بقره ١٢٤ ايت

۳- حضرت ابراهيم (ع) په داسې حال كې چې پېغمبر و و زمائېلې شو.

۴- حضرت ابراهيم (ع) هم هغه د امامت منصب د خپل اولاد لپاره غواړي.

۵- خداى پاک ورته فرمائي: دا خدائي عهد ده او ظالمانو ته نه رسي.

هغه څه چې په راتلونكو مخونو كې به زمونږ د تحقيقي بحث محور گرځي خو محورونه دي:

۱- د جانشينۍ او امامت لپاره د پېغمبر غوښتنه.

۲- د خاصو كسانو لپاره د امامت غوښتنه.

۳- د خداى پاک لخوا د جانشينۍ د غوښتنې تصديق.

په مجموعي توگه دا ترلاسه كيږي چې د پېغمبرانو جانشيني له خدائي چارو څخه ده او اسماني انتخاب يې لازمي دى. نه د خلقو په انتخاب سره او نه د مشرانو د شورا له لارې.

دا موضوع په اسماني كتابونو په تېره بيا په تورات كې زياته څرگنده ده. او مونږ غواړو چې د دې خبرې د بيانولو په ترڅ كې يې اصل انگرېزي متن راوړو چې محترم لوستونكې په عباراتو كې د تنوع په لرلو لازيات اطمینان حاصل كړي:

And Moses Spake unto the Lord, saying, let the lord, the God of the spirits of all? Flesh, set a man over the congregation that the congregation of the Lord be not as sheep which have no shepherd. And the Lord said unto

Moses, Take thee Joshua the son of Nun, a man in Whom is the spirit, and lay thine hand upon him.

....And Moses did as the Lord commanded him^۱

د ايتونو خلاصه:

«حضرت موسى (ع) له خدا ۾ پاڪ ڌڻو د جانشين غوبنتنه کوي او عرض کوي چي:

ا ۾ خدايه، د بني اسرائيلو لپاره يو کس غوره کړي چي خلق او د بني اسرائيلو د قام د گډو په شان بي شيونه ازاد نه وي.

خدا ۾ پاڪ ورته په ځواب کښي فرمائي:

د نون زو ۾ يوشع مې انتخاب کړ چي الهي روح لري. او د ولايت او خلافت لاس يې په سر کېږده.... وغيره

حضرت موسى (ع) هغه څه چي د خدا ۾ پاڪ حکم و عملي کړل او د ټولني د يو مشر او رهبر په توگه يې حضرت يوشع د خلقو په وړاندې معرفي کړ.»

^۱ - تورات، کتاب اعداد، ۲۷ باب له ۱۵ نه تر ۲۳ ايتونه

لکه چې مو ولیدل دلتہ یو شمېر اہم ټکي موجود دي چې په دا ډول

دي:

۱- د خپل امت لپاره د جانشین غوښتنه.

۲- خلق پکار دي چې د گډو په شان بې شپونہ ازاد نہ وي.

۳- حضرت موسی (ع) غوښتنه پوره کيږي.

۴- د یوشع (ع) په نامہ د خدا ے پاک د خوښې کس چې د جانشینۍ شرائط يې لرل، غوره کيږي.

۵- د خدا ے پاک په حکم الهي حکومت د حضرت یوشع (ع) په سر باندي د لاس په راکنلو سره هغه ته منتقل کيږي.

او په نتیجہ کښې د حضرت موسی (ع) ارزو پوره شوه چې خلق بې رهبرۍ خوشي او بې مهاره پاتې نہ شي. دا چې حضرت موسی (ع) په گډو سره خلق تشبیه کوي مقصد يې دا دے چې څنگه شپون خپلې گډې بزې خوشې او ازادې نہ پرېږدي نو خدا ے پاک هم خلق بې رهبره همداسې نہ پرېږدي.

د الهي وزارت په حقله د لازيات وضاحت لپاره دا ایت وړاندې کوو:

And take thou unto thee Aaron thy brother and his sons with him from among the children of Israel, that he may

minister unto me in the Priest's office, even Aaron, Nadob and Abihu, Eleazar and Ithamar Aaron's sons ¹

ترجمه: غواړو چې د یو څو ټکو په ترڅ کېنې ترجمه وکړو. حضرت موسی (ع) ته د خداى پاک خطاب:

۱- هارون او د هغه زامن (ناداب، ابیهو، العازار او ایتامار) د وزارت د پوست نامزد کسان دي.

۲- انتخاب له بني اسرائيلو څخه کېږي.

۳- اى موسى! دوي د امامت او وزارت په لباس کېنې د خدمت لپاره منصوب کړه.

هغه موضوعات چې په عهد قدیم کېنې د خداى پاک د منتخبینو لپاره راغلي دي هغوي ته او د هغوي د نظر وړ فرزندانو ته هدیة ورکول دي. منجمله هغه ایتونه چې د دې مسئلې په حقله زیات وضاحت کوي د نمونې په توگه یې پېش کوو:

This is the portion anointing of Aaron and of the anointing of his sons, out of the offerins of the Lord made by fire, in

¹- تورات، کتاب خروج، ۲۸ باب، ۱ ایت.

the day when he presented them to minister unto the Lord
in the Priest's office:

-Which the Lord commanded to be given them ¹...

ترجمه او وضاحت:

دې ته په پام سره چې حضرت هارون (ع) د موسى بن عمران (ع) لپاره
د خدا ډاډه پاك انتخابي خليفه دى او له هغه نه وروسته د هغه زامن
هم د عنايت وړ گرځيدلي وو، خدا ډاډه پاك فرمائي: د كاهنانو د
مشرتابه په دفتر كښې د وزير په توگه د هارون (ع) او د هغه زامنو
د مقررولو په وخت دغه الهي هديه هغوي ته ورکړې شوه او دا يو
ابدي سنت دى.

دا خبره له چا نه پته نه ده چې د موسى بن عمران (ع) په ژوند كښې
په خلافت باندې د هارون (ع) د انتخاب اصلي علت د خدا ډاډه پاك له
هغو دستوراتو څخه دى چې د موسى (ع) د ماموريت په شروع
كښې عملي شو. ځكه چې د تبليغ حكم د مخصوصې فرېستې په
ذريعه سره جاري شوى ؤ، خو هغه مهم خنډ چې كېدې شي د وخت

¹-تورات، كتاب لاويان، ۷ باب، ۳۵ او ۳۶ مخونه

د پېمغبر د قتل سبب شي موجود ؤ. او هغه د فرعون د يو طرفدار قتل ؤ چې هغه حضرت يې د قصاص ويره لرله، او دا موضوع له تبليغ سره په څرگند تضاد كېنې وه، ځكه چې د حضرت موسى (ع) د قصاص او قتل په صورت كېنې د فرعونيانو د هدايت او لارښوونې موضوع په ځاى پاتې كېده نو ځكه له خداى پاك څخه يې د چارې د حل كولو غوښتنه وكړه چې قران شريف په دې باره كېنې فرمائي:

قَالَ رَبِّ إِنِّي قَتَلْتُ مِنْهُمْ نَفْسًا فَأَخَافُ أَنْ يَقْتُلُونِ وَأَخِي هَارُونُ هُوَ أَفْصَحُ مِنِّي لِسَانًا فَأَرْسَلْهُ مَعِيَ رِدْءًا يُصَدِّقُنِي إِنِّي أَخَافُ أَنْ يُكَذِّبُونِ^۱

ترجمه: موسى (ع) وويل: خدايه ما له دغه قام څخه يو كس وژله دى او ويرېم چې ما به قصاص كړي. په داسې صورت كېنې چې زما ورور هارون (ع) له ما نه په وينا كولو كېنې زيات فصيح دى نو بس هغه له ما سره ولېږه....

همدا بيان يا د همدې په شان بيان په تورات كېنې هم راغلى دى او مونږ د قدرمنو دوستانو د لازيات اطمينان لپاره يې متن دلته راوړو:

^۱-قران شريف، سورة قصص، ۳۳ او ۳۴ ايتونه

Moses said to the Lord ... I am slow of speech... Then He said: "is not Aaron the Levite your brother? I know him to be of fluent speaker ... and I will sustain you both' . . .

ترجمہ: موسیٰ (ع) خدا ۾ تہ عرض وکړ: خدایہ!... زہ ۾ خبرو کولو کنبی لږ سست یم او..... خدا ۾ ورتہ ۾ خُواب کنبی فرمائي: مگر خپل ورور هارون چې له لاویان قبیلې (هم هغه د موسیٰ (ع) قبیلہ چې یوہ محترمہ او دیندارہ قبیلہ یادیدہ) څخہ د ۾ نۀ پېژنې چې له تانہ زیات فصیح او وېنا کوونکے دے. هغه انتخاب کړه چې خوشحالیري او زہ به هم ستاسو دواړو څارونکے او مراقب یم. د خدا ۾ پاک د همدغې وحي له مخې دي چې نبوت او امامت دواړه خدا ۾ پاک (ج) غوره کوي، نۀ خلق او نۀ څه شورا.

د هور غر

د هور غر د وخت له پېغمبر نه وروسته د خلیفہ د جانشینی د اعلان ځا ۾ دے. قیصہ دا وه چې کله د جناب هارون (ع) عمر خاتمې ته

^۱ تورات ، کتاب خروج، ۴ باب، له ۱۰ نه تر ۱۷ ایتونه

نزدې شو نو اسماني حکم راغے، اے موسیٰ په «هور» غره کښې د بني اسرائيلو په غونډه کښې اعلان وکړه چې له هارون نه پس به د هغه زوے العازار خليفه وي. نو په دې وجه د هارون له بدن نه د خلافت جامه وباسه او العازار ته يې واغوندوه. د دغې واقعي اصل متن داسې دے:

After leaving Kadesh, the entire congregation of Israel came to the Mount Hor. Therefore take Aaron and his son Eleazar and bring them up to mount Hor. Strip Aaron of his robes and put them on Eleazar his son, in as much as Aaron is going to pass and die there.¹

ترجمه: ټول بني اسرائيل له خپل وطن څخه له تېرېدو نه پس د اډوم د زمکو پولې ته ورسېدل او له هغه ځايه د «هور» غره ته راغلل چې د العازار د جانشينۍ په حقله د خداے وحي د هغه د پلار هارون (ع) له مرگ نه پس نازل شو. نو حضرت موسیٰ (ع) د خلافت جامه له هارون څخه ووبسته او د هغه زوے العازار ته يې واغوندوله او هارون هم هلته وفات شو.

¹- تورات، کتاب اعداد، ۲۰ باب، له ۲۲ نه تر ۲۲ پورې ايتونه

د خدا ۾ منتخب شو۾ کس، نه پرد ۾ کس

په ځينو ايتونو کښې داسې راغلي دي:

Then you may, indeed, put a king over you, whom the Lord your God shall choose. From among your own brothers you may put a king over you, not a foreigner who is not your brother . . .¹

ترجمه: (د پام وړ په يوه زمکه کښې له ځا ۾ پرځا ۾ کېدو نه پس) خلقو تقاضا وکړه چې خدايه په مونږ باندې يو باچا (مشر، خليفه) مقرر کړي هم هغه شان چې د نورو ملتونو لپاره مقرر شو۾ د ۾. او د خدا ۾ هغه منتخبين دي زمونږ له ورونيو څخه وي نه له بهر نه او پردې.

په ځينو نسخو کښې داسې راغلي دي:

...not set a stranger over thee.

ترجمه: نه دا چې يو پرد ۾ کس ستاسو لپاره نصب شي «بلکې خپله له مونږ څخه وي...» له دواړو عبارتونو څخه مراد دا د ۾ چې هغه

¹ تورات، کتاب تشيه، ۱۷ باب ۱۵ ايت

کس خپله منتخب شوه نه وي بلکې د خدا په پاک منتخب کړه شوه او د هغه له خوا تائيد شوه وي. (په لا واضح بيان سره، پکار دي د کور له خلقواو اهلبېتو څخه وي.)
اهم ټکي: د تورات په ځينو عبارتونو کې د King «باچا» کلمه استعمال شوې ده خو د ويلو خبره دا ده چې دا د يهودو حالت د چې خدائي شخصيتونو او مشرانو ته «باچا» خطاب کوي. غوره نمونه يې دا ده چې حضرت کورش ته چې پېغمبر و يا لږ تر لږه د پېغمبر خليفه و «باچا» خطاب کوي.

منتخب وزير

خدا په پاک حضرت هارون (ع) ته په تورات کې د وزير په توگه خطاب کړه د چې دا لاندې عبارت له هغو څخه د:
... Aaron is to wear it as he ministers, so'¹
ترجمه: هارون پکار دي يو مخصوص لباس په تن کړي چې د کاهنانو په دفتر کې وزارت وکړي... او همدارنگه خدا په پاک موسی بن عمران (ع) ته په خطاب کې فرمائي:

¹- تورات، کتاب خروج، ۲۸ باب، ۳۵ ایت

Have your brother Aaron with his sons your associates among the Israelites to officiate as my priests' . . .

ترجمه: اے موسیٰ! ہارون او د هغه زامن د نبوت په چاره کښې د شریکانو په توگه له بني اسرائيلو څخه غوره کړه چې د کاهنانو په دفتر کښې له ما (خدا ۱ پاک) سره مخصوص وزارت وکړي..... او همدارنگ د دې په شان یو بل ایت کښې فرمائي:

To consecrate them

To me for the priestly office do this for them ...^۲

ترجمه:

موسیٰ (۶) ته په خطاب کښې

اے موسیٰ! هارون او د هغه زامن له ماسره مختص کړه او دکاهنانو په دفتر کښې یې منصوب کړه...

په داسې صورت کښې چې ویل کیږي چې تورات تحریف شوه د ۱ پکار دي په حوَاب کښې یې ووايو چې:

۱- په همدغه قران شریف کښې تورات او انجیل او نور اسماني کتابونه، نور او هدايت معرفي شوي دي.

۱- تورات، کتاب خروج، ۲۸ باب، ۱ او ۲ ایتونه

۲- تورات، کتاب خروج، ۲۹ باب، ۱ او ۲ ایتونه

۲- تحریف شوي دي نه دا چې بې خاصیتته شوي دي او هیڅ فائده نه لري، بلکې پکار دي د پوهو کسانو په ذریعې سره هغه څه چې تحریف شوي دي څنگته کېښودل شي او هغه څه چې غوره دي فائده ترې اوچته شي. (د اهل سنتو د حدیثو په ځینو مهمو کتابونو کېنې تحریف شولې دې او ټول بې اعتراف هم کوي خو بیا ترې هم استفاده کېږي).

۳- مونږ هغه څه چې وایو د قران شریف او د اصلي او سوچه محمدي (ص) اسلام په دائره کېنې دي، گنې په داسې صورت کېنې بې مردود گڼو چې د دغو په خلاف وي.

اوس هم څو قراني نمونو ته پام وکړئ:
وَأَجْعَلِ لِي وَزِيْرًا مِّنْ أَهْلِی (حضرت موسی (ع) له خدایه وغوښتل چې: «زما له اهل بیتو څخه زما لپاره یو وزیر وگرځوي.»
هَارُونَ أَخِي (یعنې) «زما ورور هارون»

اشدُّدُ بِهِ أَزْرِي وَأَشْرِكُهُ فِي أَمْرِي. «د هغه په وسيلې سره زما قوت زيات كړې. او هغه له ماسره (د تبليغ او نبوت) په چاره كښې شريك وگرځوي.^۱

په هغو ټولو خبرو كښې چې وويلې شوې كه هغه په قران شريف كښې وې او كه په تورات كښې، يو لړ په زړه پورې ټكي د ذكر وړ دي، چې په دا ډول دي:

۱- په زياترو ايتونو كښې د وزير غوښتنه شوې ده يا خداى پاك حكم وركوي چې وزير دې غوره شي.

۲- په دواړو مقدسو كتابونو كښې راغلي دي چې هارون زما وزير وگرځوي.

۳- هغه په مهمه چاره او د نبوت په اسماني چاره كښې زما شريك وگرځوي.

۴- خداى پاك فرمائي چې ما هغوي (هارون (ع) او د هغه زامن) غوره كړي دي او يا هغوي ته له ما سره اختصاص وركړه.

۵- له هارون (ع) سره په متعلقو اكثر و ايتونو كښې د هغه زامن هم مطرح شوي دي. او په ځينو موقعو كښې تاكيد شوى دى چې د

^۱ - قران شريف، سورة طه، له ۲۹ نه تر ۳۲ پورې ايتونه

هارون زامن دې د كاهنانو د وزارت په دفتر كښې «د خلافت او مشرۍ» په پوست باندې وگمارلې شي.
په هغه خط كښې چې پولس عبرانيانو ته ليكلې د ډې زيات په وضاحت سره دا حقيقت بيان شوې د ډې او هغوي له پېغبر نه پس د خليفه او مشر په حقله خبروي او فرمائي:

No one appropriates the honour for himself but he is called by God. Just as Aaron was.¹

ترجمه: د خلافت منصب داسې نه د ډې چې د هر كس چې وس رسي وې نيسي بلكې د خدا ډې پاك خوبه معيار د ډې چې د «حضرت موسي (ع) په زمانه كښې يې» هارون (ع) شرائط لړل.
دې پنځم باب غالباً د مشرتوب او ستر كاهن د اصل متعلق بحث كړې د ډې. نو ځكه په ټولو مواردو كښې د خدا ډې پاك د انتخاب ذكر كوي. په دې كار كښې د خلقو خوبه او يا له خلقو سره مشوره كول په اصولي توگه د خلقو ترمېنځ بدعت د ډې او په دې حقله هېڅ حكم نه د ډې راغلي.

¹ - عبرانيانو ته د پولس خط ۵ باب ۴ ايت

د لازیاتی پاملرنې لپاره په لاندې ایتونو باندې غور وکړئ چې
پکښې خلافت یوه اسماني ډالۍ او تحفه بیان شوې ده:

But you and your sons are to discharge your priestly duties
in everything, from that which pertains to the altar to that
which is inside the veil.

Be sure to perform it, for the office priesthood is a gift
which I am giving you.

(Any layman who approaches must be executed)^۱

ترجمه: په دغو ایتونو کېنې د خدا ې پاک خطاب نېغ په نېغه
حضرت هارون (ع) ته شومې دې او فرمائي:
ا ې هارونه! ته او ستا زامن مې د رهبرۍ او کاهنۍ د دفتر مسئولان
گرځولي دي چې په هره چاره کېنې په خپلو وظائفو او دندو باندې
عمل وکړې شی، او هره وظیفه په اطمینان سره ترسره کړئ، ځکه
چې دا مشري او خلافت د خدا ې لخوا یوه ډالۍ ده چې تاسو ته
درکړې کېږي.

^۱ - تورات، کتاب اعداد، ۱۸ باب ۷ او ۸ ایتونه

په ورپسې عبارت کښې يې يوه مهمه خبره اضافه کړې ده چې مونږ به د هغې په حقله بيا وروسته خبرې وکړو. او هغه دا چې که له تا او ستا له زامنو نه بغير هرڅوک دې مهم مقام ته نژدې شو نو پکار دي ووژلې شي. (چې دا وروستۍ جمله د رهبرۍ او خلافت اهميت نور زياتوي). د دې جملې متعلق داسې لولو:

To Aaron and his son's
As for the later, ordain them that they may attend to their
priestly dutties, because anyone else who
Makes sush attempts shall be executed.¹

ترجمه: هارون (ع) او د هغه زامنو ته خطاب:
تاسو مې د رهبرۍ د دفتر لپاره انتخاب کړي يئ، نو که له تاسو نه
بغير هر چا د دې منصب لپاره کوشش وکړ نو پکار دي ووژلې شي.
او بل ايت کښې له خلافت سره د متعلقو مراسمو په زياتولو سره
فرمائي:

And thou shalt put them upon Aaron thy brother and his
sons with him;

¹-تورات، کتاب اعداد، ۳ او ۱۰ باب

And shalt anoint them
And consecrate them
And sanctify them that they may minister unto me in the
priest's office^۱

ترجمه: په دې دوو ایتونو کښې خو ټکي د ذکر وړ دي:
۱- د هارون (ع) او د هغه د زامنو لپاره مخصوص لباس د م، هغه
لباس هغوي ته واغوندوه.
۲- پکار دي دا کار (يعنې د هارون (ع) او د هغه د زامنو لباس
اغوستنه) په يو وخت وشي.
۳- ته (ا م موسى) پکار دي دوي تدهين کړې او د حکمت تپل ورته
په سر باندې ومخې.
۴- دوي په خصوصي توگه انتخاب کړه.
۵- دوي پاک او پاکيزه او سپېڅلي کړه چې د وزيرانو په حېث د
کاهنانو په دفتر کښې موجود وي.
حتی په حکم کښې راغلي دي چې له هارون (ع) نه پس د هغه لباس
پکار دي د هغه د زامنو لپاره وي. (پام او توجه وکړئ):

۱- تورات، کتاب خروج، ۲۸ او ۴۱ باب، تورات، کتاب خروج، ۴۰ باب ۱۳

And the holy garments of Aaron shall be his son's after him, to be anointed therein, and to be consecrated in them.^۱

ترجمه او وضاحت: د خدا ۽ حکم د ۽ موسی بن عمران ته چې: ورومپه: له هارون (ع) نه پس به د خلافت هغه جامې د هغه د زامنو لپاره وي.

دویم: هغوي د خلافت په تېلو سره معطر کړه. دریم: او دغه چاره د هارون (ع) له زامنو سره مخصوص وگرځوه. یو مهم ټکي چې په دې برخه کې ترلاسه کېږي دا د ۽ چې د خلافت جامه هم له خلیفه سره مخصوص ده او هر څوک یې نه شي اغوستې. ورپسې ایت د پاس ذکر شوي ایت په شان د ۽ خو یوه مهمه خبره پکښې زیاتوي چې بیانول یې له لطف څخه خالي نه دي:

And I will sanctify the tabernacle of the congregation and the alter: I will sanctify also both Aaron and his sons . to minister to me in the priest's office.^۲

۱- تورات، کتاب خروج، ۲۹ فصل، ۲۹ ایت.

۲- تورات، کتاب خروج، ۲۹ باب ۴۴ ایت.

ترجمه: زه (خداے پاک) به د غونډو او جلسو خيمې او ځايونه پاک او سپېڅلي کړم. (البته مونږ په خپل يو ځای کېنې د دوو څېمو يعنې د موسوي (ع) څېمې او محمدي (ص) څېمې او يا د موسي (ع) د څادر او د محمد (ص) د څادر په حقله بحث کړې چې دغه څېمه د خاتم الانبياء (ص) د کساء يا څادر په شان وه او هر څوک پکېنې د داخلېدو جرأت نه شي کولې.)

زه هارون او د هغه زامن سپېڅلي کوم.

زه به هغوي د کاهنانو د دفتر او ادارې وزيران وگرځوم.

هغه ټکې چې په دې عبارت کېنې يې وضاحت شوه د له موسی بن عمران (ع) نه پس د خليفه يا خليفه گانو سپېڅلتيا او پاکوالی د. په حقيقت کېنې خداے پاک په دې عمل سره د خليفه صلاحيت دستخط کوي او دا کار له هر يو پېغمبر نه وروسته د خليفه لپاره له ترټولو غوره دلائلو څخه د.

بله موضوع چې بيا به يې وضاحت وکړو دا ده چې هر کس اجازه نه لري چې مقدسې څېمې ته داخل شي مگر خليفه يا د هغه په اجازې سره بل څوک. ځکه چې خليفه په دغه سپېڅلي ځای کېنې خلافت ته رسېږي، که غلطی سره هم څوک پکېنې داخل شو نو بې له څه ځنډه به مري.

د يوشع په کتاب کېنې د يو شان وزير په څېر مطالبو په اړه هغه څه چې مخکېنې وويلې شول راغلي دي:

Now after the death of mooses the servant of the Lord it came to pass that the Lord spake unto joshua the son of Num , Moses' minister, saying,...^۱

ترجمه: (خدا ۱ پاک) د نون زو۱ یوشع ته په خطاب کښې (فرمائي) چې د خدا ۱ د دغه بنده یعنی موسی (ع) له وفات نه پس ته چې د هغه وزیر به یې په وظائفو باندې چې په دا ډول دي..... عمل وکړه. او همدارنگ په اشعیا کتاب کښې داسې لولو:

thus said the Lord , to anointed to cyrus , whose right hand I have holden, to subdue nations before him,...^۲

ترجمه او وضاحت: ټاکلې شوې ده چې خدا ۱ پاک خپل منتخب کړ۱ شوي بنده (کورش) ته خطاب کوي او فرمائي:..... اصل قیصه د لومړ۱ کورس انتخاب د۱ (اوس که هغه د یو نبي په توگه وي او که د یو نبي د خلیفه په توگه) چې نړیوال اقتدار یې لر۱ د یو لږ خبرو ذکر کوي.

۱- تورات، کتاب یوشع، ۱ باب ۱ ایت.

۲- تورات، کتاب اشعیا، ۴۵ باب ۱ ایت. تورات، کتاب اشعیا ۴۴ باب ۲۸ ایت او تورات، کتاب اشعیا ۴۲ باب ۱۱ ایت.

حواري د مقام لپاره دوه تنه نامزد وو چې پچه د متياس په نوم راوخته.

And they gave forth their lots, and the lot fell upon Mathias; and he was numbered with the eleven apostles¹

ترجمه: (د حضرت عیسی (ع) د خلیفه په توګه د پطرس له انتخاب نه پس) هغه په یوه وېنا، نصیحت او ضروري یادونه کښې وفرمایل چې: پکار دي د ځان سکریوت په ځای یو کس انتخاب کړو، نو ځکه د یوسف برسایا او متیاس په نومونو د دوو تنو ترمېنځ قرعه اندازي (پچه) د دویم کس په نوم راوخته نو ځکه حواریان له ۱۱ نه دولس تنه شول.

د رسولانو اعمال نومې کتاب څخه په لا زیات واضح عبارت کښې داسې راغلي دي:

And when there had been much disputing, peter rose up, and said unto them, Men and brethren, Ye Know how that a good while ago God made choice among us, that the Gentiles by my mouth should hear the word of the gospel and believe.

۱ - انجیل، کتاب د رسولانو اعمال، ۱ باب له ۲۶ نه تر ۱۵ پورې ایتونه.

And God, which....¹

ترجمه: په داسې حال کې چې تاويلي ماويلي او بحث زيات شو، پطرس پاڅېد او وېنا يې شروع کړه او وې فرمايل: اے خلقو، اے وروڼو، تاسو ته معلومه ده چې خداے پاک ډېره موده مخکې زه ستاسو له مېنځه انتخاب کړے يم دې لپاره چې د انجيل پېغام ټولو ته ورسوم او خداے پاک.....

اخيري نتيجه

د عهدينو کتابونو له ټولو ايتونو څخه دا نتيجه ترلاسه شوه چې:
۱- اسماني غوښتنه او انتخاب د امامت او خلاف اصلي شرط دے.
۲- د مشورې له لارې د خلافت د روا والي په حقله حتی د اسماني کتابونو په نورو ايتونو کې هم هيڅ څيز موجود نه دے.
۳- په دې وجه چې له پېغمبرانو عليهم السلام نه وروسته امامت او جانشيني يوه خدائي عهده او تړون دے چې ورباندې د سترگو د پټولو نتيجه د مقام د غصبولو برابر دے.

^۱ - انجيل، د رسولانو اعمال، ۱ باب ۷ او ۸ ايتونه.

دويم باب

د خليفه لباس

د خليفه له لباس او جامې څخه يو خيز عمامه يا دستار دے چې د خليفه په توگه يې په سر باندې اېښودے شي...
And thou shalt put it on a blue lace ... upon the mitre;
upon the fore front of the mitre it shall be....^۱

ترجمه: حضرت موسى (ع) ته د خداے پاک خطاب:
د مخصوص رنگ يوه مخصوصه کپړا د هارون (ع) په دستار باندې
واچوه.
او په بل عبارت کښې فرمائي:
And these are the garments... and mitre....^۲

۱- تورات، کتاب خروج، ۲۸ باب، له ۳۵ نه تر ۳۹ پورې ايتونه.
۲- تورات، کتاب خروج، ۲۸ باب ۴ ايت.

ترجمه: د لباس لپاره د تیاری په خاطر راغلي دي:
د خلیفه (هارون) له لباس څخه یوه د هغه عمامه ده...
په ځینو نسخو کې د *Mitre* د کلمې په ځای د *Turban* (عمامه یا
دستار) کلمه راوړلې شوې ده په هر حال دواړه د عمامې یا دستار په
معنا دي.

So they set a fair mitre upon his head....¹

ترجمه: د خدا ځای حکم دے چې:
مخصوص لباس... په تېره بیا پاک او ښکلی دستار دې ورته په سر
کړي. (البته دا حقیقت واضح دے چې د خلیفه د عمامې یا دستار په
سر اېښودلو کار پکار دي د خلقو په مخکښې ترسره شي.)
په دې عبارت کې یې وضاحت شو دے چې خدا ځای پاک خپل
پېغمبر ته حکم ورکړ دے چې د خلیفه مخصوص دستار دې د هغه
په سر کېږدي او دغه چاره به د خلیفه د لباس د مکملېدو له شرائطو
څخه وي. د دې حقیقت مفهوم دا دے چې خلافت زیات مشکل

¹- تورات، کتاب زکریا، ۳ باب ۵ ایت او تورات، کتاب لاویان ۸ باب ۹ ایت.

شرائط لري. هر سرے د دي صلاحيت نه لري چې د خداے پاک د پيغمبرانو خاے ناستے او جانشين شي.
په تېرو ټولو ايتونو کښې د نوي مشر او رهبر لپاره له دستار نه علاوه د يو لړ مخصوصو لباسونو سپارښتنه شوے ده او مونږ له دې امله چې له بيا بيانولو څخه يې ډډه وکړو نور مهم ايتونه بيانوو. دا خبره پته نه ده چې په دغو مسائلو باندې زمونږ تاکيد په ظاهره حکمت لرونکې برخه ده او هغه دا چې د الهي دين پېروکار پوه شي چې د هر پيغمبر جانشيني د فرد د يو لړ خصوصيتونو تقاضا کوي، چې په دې باندې باور وکړي چې هر کس د پيغمبر خليفه نه شي کېدې.

لاندې ايتونو ته پام وکړئ چې حتی د خليفه لباس او جامه هم د خداے پاک په حکم غوره کړې شوې ده:

And the Lord spake unto Moses, saying Take Aaron and his sons with him and the garments....¹

ترجمه: موسی بن عمران (ع) ته د خداے حکم دے چې:
هارون او د هغه زامن له مخصوص لباس سره واخله...

¹- تورات، کتاب لاويان، ۸ باب ۱ او ۲ ايتونه.

... Did he put the ... and holy crown, as the Lord commanded Moses....¹

ترجمہ:.... د خلافت د لباس او مقدس تاج وغیرہ پہ حقلہ د خدا ے حکم د موسیٰ (ع) پہ ذریعہ سرہ ترسره شو.

And of the blue ... and made the holy garments for Aaron; as the Lord commanded Moses....²

ترجمہ: دا ایت وضاحت کوي چي:
۱- د خلیفہ (هارون) لباس سپیخله او مقدس د ے.
۲- حضرت موسیٰ (ع) چي د دغه لباس د برابرولو او تیارولو ذمہ واري لرله پہ خپله وظیفہ یې عمل وکړ.
۳- دا خرگند حکم د ے.

The clothes of service to do service in the holy place and the holy garments for Aaron the priest, and his son's garments to minister in the priest office....³

۱- تورات، کتاب لاویان، ۸ باب ۹ ایت او تورات، کتاب لاویان ۸ باب ۱۳ ایت.
۲- تورات، کتاب خروج، ۳۹ باب ۱ ایت.
۳- تورات، کتاب خروج، ۳۹ باب، ۴۱ ایت.

ترجمه: هغه لباس چي د خدمت لپاره په مقدس ځاي كښي دے.
د هارون (ع) لپاره مقدس لباس د خلافت د منصب لپاره دے.
او د هارون د زامنو لباس د هارون لپاره د وزارت په دفتر كښي دے.
له دې ايت نه مراد كېدې شي دا وي چي د هر كار لپاره مخصوص
لباس دے. د هارون لپاره چي خليفه دے مخصوص لباس گنډل
شوي دے چي په دغه لباس كښي په خدمت باندي لگيا شي.
او نورو ته اجازت نه و چي دغه لباس ولري.
د تېرو ايتونو په شان د حزقيل نبي (ع) په كتاب كښي هم په
مختصره توگه دا داستان بيان شوي دے:

It shall be ... they shall wear linen garments: they must
not wear anything woolen when they are on duty.
They shall have Lenin turbans on their heads and linen
breeches on their loin....¹

ترجمه او وضاحت:

¹ - تورات، كتاب حزقيل، ۴۴ باب ۱۷ او ۱۸ ايتونه.

دغه د يونيفارم جامې د هغو كسانو لپاره دي چې په كچهرو او عدليه كښې دنده او ډيوټي لري. البته لكه چې معلومه ده د قاضي لباس يو ډول مخصوص لباس وي، خو دا د «court» كلمه په يوه بله موقع هم استعماليري. او هغه ځاى د ملك د مشرانو دى چې هغوي هم مخصوص لباس لري، او پكار دي د خپلې دندې د اجرا په وخت هغه لباس واغوندي.

له دغه لباس څخه يو څيز دستار او عمامه ده چې پكار نه دي چې له پشم څخه جوړه وي بلكې د لاجبري رنگ كاټن وي او همدارنگ جامه يې دومره اوږده وي چې د وزير ترزنگانو پورې رسيږي. او د خپلې دندې له ترسره كولو نه وروسته پكار دي هغه لباس وباسي.

دریم باب

له نشونه ډډه کول

شرابخوري

د يو خليفه لپاره له مخکېنيو ډېرو مهمو خصوصيتونو څخه چې پکار و د وخت د پېغمبر (ع) په غوښتنه او د خداي پاک په حکم به انتخابېده او په خاصه جامه به پتېده د شرابخوري د ممنوعيت شرط په مرحله اي توگه ډېر بنيادي دے، ځکه چې شرابخوري د هغې له حراموالي نه علاوه چې الهي پېغمبرانو عليهم السلام حرامه کړې ده له اجتماعي لحاظه هم شرابخور پاگل او بې وقوف گڼل کېږي. نو په دې بنياد هغه کس چې شرابخوري کوي نو خامخا له دوو لحاظو (يعني له الهي او ولسي لحاظه) به د کرکې وړ وي. نو په نتيجه کې له پېغمبر نه پس د مشرۍ او امامت لپاره هېڅ صلاحيت نه لري. د لاريات وضاحت لپاره له مختلفو اسماني کتابونو څخه څو ايتونه د هغو له اصلي متن سره ستاسو قدرمنو دوستانو په خدمت کې وړاندې کوو:

And they shall say unto the elders of his city that our son is stubborn and rebellious, he will not obey our voice: he is a glutton and a drunkard....^۱

ترجمہ او وضاحت:

دا ایت او له دې نه مخکښې او وروسته ایتونه له یو هلک سره متعلق دي چې وړانکاره او شرابخور دے نو ځکه وائي: یو هلک چې وړانکاره دے د خپل ښار د مشرانو خدمت ته یې بوځي او (مور پلار یې وائي) دا هلک زموږ خبرو ته بالکل توجه نه کوي او ډېر ضدي او شرابخور دے.

دا لاندي ایت د تېر ایت اپوتې دے چې فرمائي:

Now therefore beware, I ray thee, and drink not wine mo
”><mn vr strong drink, and eat not any unclean thing....^۲

ترجمہ او وضاحت:

دا د سامسونگ د مور قيصه ده چې د خدا ې په حکم حامله کيږي، خو د خدا ې پاک فرښته ورته حکم ورکوي چې له هر ډول نشه ايزو

^۱- تورات، کتاب تشبيیه، ۲۱ باب ۲۰ ایت.
^۲- تورات، کتاب داوران (اول)، ۱۳ باب ۴ او ۷ ایتونه.

خيزونو او له ناپاكو خوراكونو او نجسې غوښې څخه دې ډډه وكړي.
(دغه ښځه دا قيصه خپل خاوند مانوح ته بيانوي) په دې قيصې
پسې ايت كښې تاكيد كيږي:

She may not eat of any thing that cometh of the vine.
Neither let her drink wine or strong drink, not eat any
unclean thing: all that I commanded her let her
observe....¹

وضاحت: (د مفهوم له نظره د دواړو ايتونو د يو مفهوم په حقله
راغلي دي، خو په دويم ايت كښې بل شان عبارت اضافه شوه د
هغه ښځه چې حامله كيږي پكار دي د خپل زوې په خاطر له
انگورو څخه ترلاسه شويو له هر ډول حرام خيزونو او همدارنگ له
ناپاكو خيزونو څخه ډډه وكړي، چې كوم بچي يې په رحم كښې
موجود د ناپاك نه شي.)

له دې ايت څخه په دې نتيجه رسيږو چې په گېډه كښې ماشوم هم
خپل خاص شرائط لري. ځكه چې هغه هم د نورو هغو خلقو په شان

¹- تورات، كتاب لاويان، ۱۳ باب ۱۴ ايت.

چې په معاشره کې ککړېږي، د مور په رحم کې ککړېږي. نو پکار دي مور يې په کامله توګه د ځان خيال وساتي.

And the Lord spake unto Moses saying:

... He shall separate himself from wine and strong drink and shall drink no vinegar of wine ... neither shall he drink any liquor of grapes, nor eat moist grapes, or dried....¹

ترجمه او وضاحت: خداى موسى بن عمران (ع) ته داسې حکم ورکوي:

هغه کس چې ځان يې خداى او يا د خداى معبد ته نذر کړي پکار دي له عرقياتو، شرابو، طاقتورو څښونکو څيزونو، له انگورو څخه جوړ شويو څيزونو لڼده دا چې له هغو څيزونو څخه چې سره نشه کوي پرهېز وکړي...

مسيحي علماؤ ته د پولس په نصيحتونو کې داسې راغلي دي:
Likewise must the deacons be grave, not doubletongued not given to much wine not greedy of filthy lucre....²

۱- تورات، کتاب اعداد، ۲ باب، ۱، ۳، او ۴ ايتونه.

۲- انجيل، کتاب تيموتائوس (اول)، ۲ باب ۱ ايت.

ترجمه او وضاحت: هغه کسان چې غواړي د ستر روحاني شخصیت
مرستیال شي پکار دي:

- ۱- له شرابخورۍ څخه ډډه وکړي.
 - ۲- له دوه اړخیزو خبرو (دوه رنگۍ) څخه ډډه وکړي.
 - ۳- د دنیا او ککړو مالونو له حرص او لالچ څخه ډډه وکړي.
- البتہ په تېرو عبارتونو کې په زړه پورې ټکي موجود دي، منجمله
دا چې علماؤ ته نۀ دي پکار چې د خلقو په سترگو کې سپک
وگنلې شي او شرابخوري له هغو څخه گڼي.
پطرس یوه په زړه پورې جمله لري چې نقلوو یې:

For the time past of our life may suffice us to have
wrought the will of the Gentiles , when we walked in
lasciviousness, lusts, excess of wine , revellings, bangu
tings, and abominable idolatries....¹

ترجمه او وضاحت: (پطرس په یو خط کې د ورې اېشیا مسیحیانو
ته په خطاب کې دوه موضوع گانې بیانوي...)
۱- په تېرو زمانو او دورونو کې په بدو کارونو باندې نیوکه کول.

۱- انجیل، کتاب پطرس، ۱ باب ۳ ایت.

۲- دویمه مسئله هغو کسانو ته ډاډینه ورکول چې مومنان وو او دي او د بدخواؤ کسانو لخوا يې مذمت کيږي. اوس په دې خط کښې پطرس سخته نیوکه کوي چې ولې مو تېر وختونه په بې بندوباری، شهوت پرستی، نشو تماشو، شرابخوری، عېش او عشرت، بت پرستی او شرموونکو گناهونو کښې فضول تېر کړل... له بدو کارونو څخه يې یوه شرابخوري ياده کړې ده او په دې کار باندې يې رټلې دي.

And thou shalt keep him from wine and from strong drink and from every unclean meat, because the child is an holy one of God...^۱

ترجمه او وضاحت: د خدا ډ پاک د فرښتې او حضرت بي بي مريم (ع) ترمېنځ يو لړ خبرې اترې دې نتيجې ته رسيږي، چې له دې امله چې هغه بچې چې په خپته يې د ډ خدا ډ پاک له انبياؤ عليهم السلام څخه د ډ او پاک او مقدس د ډ نو پکار دي چې له دوو څيزونو څخه ډډه وشي:

۱- انجيل، برنابا، ۱ باب ۳ مخ (په انگرېزي ژبه، او انجيل، برنابا ۳۲ باب ۴۲ مخ.

ورومپي: له شرابو او نشه ايزو خيزونو څخه ډډه.

دويم: له هر ډول ككړې او حرامې غوښې څخه ډډه.

البته هم هغه ډول چې مخكښې د تورات په كتابونو كښې هم وويل شول چې حرامه غوښه د شرابو ترڅنگه ذكر شوې ده او دواړه يې په يو قطار كښې راوستي دي.

په نتيجه كښې هغه كسان چې نن سبا د دې قائل دي چې د جاهليت په دور كښې او د خاتم الانبياء (ص) له بعثت نه مخكښې شراب حلال وو او خلقو به ښه په شوق سره څښلې شول د تورات او انجيل له دې ايتونو سره په كامله توگه مخالفت لري، او هيڅكله هيڅ يو پېغمبر او هيڅ خليفه دا نه دي حلال كړي بلكې د هغو كسانو په لاسو حلال او جائز شوي وو چې بت پرستي يې جائزه او حلاله گرځولې وه نه د خداي پاك د رالېږل شويو هستيو په حكم سره.

مونږ به د دې باب په اخېر كښې د احاديثو له مهمو سني كتابونو څخه ځينې حقائق وړاندې كړو چې معلومه به شي چې له اسلام نه مخكښې چا شراب حلال كړي وو.

د دې لپاره چې لا زيات اطمينان پېدا كړئ ستاسو قدرمنو دوستانو پام لاندې عبارت ته رااړوو:

For he shall be great in the sight of the Lord and shall drink niether wine nor strong drink and he shall be filled with the Holy Ghost, even from his mothor's womb...¹

ترجمه او وضاحت: دا ايت او له دې نه مخکښې او وروسته خو عبارتونه د حضرت زکريا (ع) د زوے حضرت يحيى (ع) په باره کښې دي. او د يو الهي زيږي په توگه يې ورکوي او فرمائي: خدا ۛ هغه له ملکوتي روح څخه برخور کړ، حتی د هغه له پيدائش نه مخکښې هم هغه د يو ملکوتي سړي په توگه معرفي کوي او فرمائي چې د دغه لوع شخصيت شان داسې نه دے چې شرابونه او نشه ايز څيزونه استعمال کړي. ځکه چې هغه د خپل رب په نظر کښې د عظمت خاوند دے. او په ورپسې ايتونو کښې فرمائي چې د شرابخورۍ نقصانات څومره خطرناک دي.

د لېموئيل مور خپل زوے ته نصيحت کوي او ورته فرمائي:

It is not for kings, O Lemuel; it is not for kings to drink wine; nor for prince's strong drink. Lets they drink and forget the law, and pervert the Judgement of any of the afflicted.

¹ - انجيل، کتاب لوقا، ۱ باب ۱۴ او ۱۵ ايتونه.

Give strong drink unto him that is ready to perish and wine....¹

د لبموئيل د مور خپل زوے ته له نصيحتونو څخه يو نصيحت له شرابو نه په کلکه توگه ډډه کول دي چې:
دا د باچايانو شان نه دے چې نشه ايزو څيزونو ته نژدې شي، اے زما زويه تا ته وایم چې پکار دي باچايان او د هغوي اولاد له نشه کوونکو څښلو څخه ځانونه وساتي. ځکه چې په دې بد کار سره کېدې شي د ملک قانون هېر کړي او د بې اسرې خلقو حقوق تر پېښو لاندې کړي او شراب او نشه ايز څيزونه پکار دي هغه چا ته ورکړې شي چې غواړي مړه شي او له ژوند څخه ناامیده وي نه تاسو چې د عوامو امیدونه یئ.

په پاس بیان باندې داسې دلیل راغلے دے:

But they also have erred through wine , and through strong drink are out of the way the priest and the prophet have erred through strong drink , they are swallowed up of wine, they are out of the way through strong drink; they err in vision , they stumble in judgement.

¹-تورات، کتاب امثال، ۳۱ باب ۴، ۵ او ۶ ایتونه.

For all tables are full of vomit and filthiness, so that there is no place clean....^۱

د يهودو په علماؤ باندې نيوکه:
ترجمه: هغه بد کارونه او غلطيانې چې وشوې د شرابو د څښلو په وجه دي، (د دروغو دعوا کوونکو) رسولانو او خليفه گانو د شرابو په چاټيو باندې خولې لگولې وې او د حق او حقيقت له لارې څخه بهر شوي دي. ناحقه او ظالمانه فېصلې او قضاوتونه د نشه کوونکو شرابونو په وجه دي. دغو کذابو خليفه گانو د زياتې شرابخورۍ له کبله د ادارې مرکز او سامانونه په سرخولو او اولتيانو سره گنده کړي دي.

شرابخور احمق وي

Wine is a mocker stornq drink is a raging and who soever deceived there by is not wise....^۲

^۱-تورات، کتاب اشعيا، ۲۸ باب ۷ او ۸ ايتونه.

^۲-تورات، کتاب امثال، ۲۰ باب ۱ ايت

ترجمہ: شرابخوري يو احمقانه او د خلقو د ملنډو وړ کار دے ، هر
څوک چې شراب څښي پاگل او احمق دے او د نشي په حال کښي
جنگ جگړي کوي.

په دې وجه پلار خپل زوے ته نصيحت کوي او وائي:

Hear thou my son and be wise and guide thine heart in the
way.

Be not among wine bibbers, among riotous eaters
flesh....^۱

ترجمہ: زويه! عاقل او سه، په نېغه لاره باندې تگ کوه له شرابيانو
سره مے کښېنه پاڅه، له ناراستو او خپته ډکونکو سره تعلق مے
ساته.

وضاحت: له دې عبارتونو څخه هغه کس چې له شرابخورو سره نه وي
نو ورومېي عاقل او دويم هدايت شوے گڼل شوے دے. او په اخبر
کښي خپل زوے ته داسي نصيحت کوي:

They that tarry long at the wine; they that go to seek
mixed wine; Look not thou upon the wine when it is red,
when it gives his colour in the cup....^۱

۱- تورات، کتاب امثال، ۲۳ باب ۱۹ او ۲۰ مخونه

ترجمه او وضاحت:

په تېرو ایتونو کېنې په خپلو لاسو د خلقو په مصیبت باندې د اخته کېدو، په معاشره کېنې د جنګ جګړو د جوړولو وغېره په حقله،^۲ خبرې اوشوې او زیاتوي چې هغوي له هغو کسانو څخه دي چې تل د شرابخورۍ او مېګسارۍ په فکر کېنې وي نو ځکه زوے ته احتیاطي نصیحت کوي چې:

«اصلاً د شرابو سُور غلطوونکي رنگ او شکل ته مة ګوره چې سترګې وهي. د شرابو ګېلاس ته پام مة کوه، وغېره (چې په ژوند کېنې د هغو احمقانو په شان چې تل په جنګ جګړو اخته وي، اخته نه شي.)»

بدمستي او نشه کار نازک ځای ته رسوي او په اڅېر کېنې وائي:

۱- تورات، کتاب امثال، ۲۳ باب ۳۰ او ۳۱ ایتونه.

۲- تورات، کتاب اشعیا، ۵ باب ۱۱-۱۲ او ۲۱-۲۳ ایتونه.

And behold joy and gladness, slaying Oxen and killing sheep, eating of lesh, and drinking wine; let us eat and drink ; for tomorrow we shall die....^۱

ترجمه: مونږ چې سبا مړه کېږو، نو ولې په قبر کېنې کېنودې شو، پرېږدئ چې خوشحاله شو، دنیا دوه ورځې ده (نو په دې حال سره) شپه او ورځ راغونډېږي، د غوټي، سخوندر او گډ په حالولو او وړیتې کړيو غوښو په خوړلو او ورسره د شرابو په څښلو لگیا کيږي. او دغه جمله ادا کوي.

په حقیقت کېنې غفلت او بدبختي پرې مسلط کيږي. په ورپسې ایت کېنې په دې حقیقت باندې اعتراف شوی دے.

That drinks wine in bowls, and anoint themselves with the chief ointments; but they are not grieved for the affliction of Joseph....^۲

^۱ - تورات، کتاب اشعیا، ۲۲ باب ۱۳ او ۱۴ ایتونه او تورات، کتاب اشعیا،

۵۲ باب ۱۲ ایت او انجیل، کتاب قرتیان (اول) ۱۵ باب ۳۲ ایت.

^۲ - تورات، کتاب عاموس، ۲ باب ۲ ایت.

دا باب د هغو کسانو په حقله دے چې بي پروا ژوند کوي. د دې باب په شروع کښې تنقيد دے.

تر دغه ايت پورې چې رسيږي نو وائي:

ترجمه: په کاسو کاسو شراب څښئ، په عطرو او د گلابو په اوبو باندې ځانونه خوشبويه کوئ او له بي چاره خلقو نه ځان هيڅ نه خبروئ. (په غفلت کښې اوسيرئ او حتی له هغه لوه مصيبت څخه چې حضرت يوسف (ع) ته رسېدلې دے بي خبره يئ...)

پاک صلب

ځينې داسې ايتونه دي چې علاوه له دې نه چې له نشه کونکو څښنو څخه منعې کوي د هغوي د راتلونکو نسلونو لپاره به هم دغه حکم په خپل ځاے قائم وي، چې د نسلونو پاکي همدارنگ دوام ولري. نو ځکه مونږ د پاکانو او د هغوي د خپلو خپلوانو په زيارت کولو کښې داسې عرض کوو:

السلام عليكم... كنتم في الاصلاب الشامخة والارحام المطهرة.

په دې خبرو اترو کښې مېلمه کس خپل خوږ کوربا ته په خطاب کښې وائي: سلام دې وي په تا باندې چې له پاک او پاکيزه نسل څخه يې او په پاکو رحمونو کښې دې ځاے موندلې دے.

نو ځکه په تېرو دينونو کښې د دې بيان خيال ساتلې شوه دے او اجازه يې نه ده ورکړې چې د انبياء عليهم السلام د جانشينانو نسل ککړ او الوده شي. (البته مونږ په ضمني مفهوم کښې دې ته متوجه

کیرو چې د انبیاء علیهم السلام پلار نیکونه له دې نه علاوه چې بت
پرستان نه دي بلکې په نورو گناهونو باندې هم ککړ شوي نه دي. او
دا یو کلي قانون دے.

اوس ځینې ایتونه وړاندې کوو:

And the Lord Spake unto Aaron, saying, do not drink wine
nor strong drink, thou, nor the sons with thee when ye go
into the tabernacle of the congregation lest ye die: it shall
be a statute for ever through your genagation...^۱

ترجمه او وضاحت: هارون (ع) ته (د هغه او د هغه د نسل په حقله) د
خدا په پاک حکم چې نشه کوونکي مائعات ستاسو ټولو لپاره حرام
دي.

اوس هم اصلي ایت ته پام وکړئ:

الف: تاسو پکار دي الکحل لرونکي مشروبات (شراب) ونه څښئ.
ب: ستا اولاد (بلا فصل اولاد) هم پکار دي دا حکمونه په نظر کښې
وساتي.

۱- تورات، کتاب لاویان، ۱۰ باب ۸ او ۹ ایتونه.

ج: په داسې صورت کښې چې يې خيال ونه ساتئ نو موسوي خپمې ته د ننوتو په وخت به هلاک شئ.
د: دا پرېکنده حکم ستا او ستا د راتلونکو نسلونو لپاره تل دوام لري. (ستا نسلونه پکار دي له هرې ککړتيا څخه پاک او پاکيزه پاتې شي.)

يوه دلچسپه قيصه

د تورات له قوله د قيصې خلاصه:
د بخت النصر د حکومت په زمانه کښې يو شمېر کسان چې خدا پرست وو په زحمت او تکليف کښې به يې ژوند کوۀ، له هغوي څخه ځينې هم د حکومت په جېل کښې وو، له دغو قېدي کسانو څخه يو د خدا ې نبي حضرت دانيال (ع) ؤ، جناب دانيال (ع) له ډوډۍ ورکونکي څخه وغوښتل چې د شاهانه ډوډۍ او شرابو په ځا ې دې د بخت النصر له دربار نه هغه ته دالونه ورکړې شي. هغه هم په ويرې او وحشت سره خبره ومنله، ځکه چې ويره په دې وجه وه چې حکومتي دربار به دواړه ووژني ځکه چې د حکم په خلاف عمل کوي. که څه هم د خدا ې نبي دانيال (ع) قېدي ؤ خو کوشش کوي چې ناپاک او نجس خيزونه ونه خوري.

But Danial purposed in his heart that he would not defile himself with the portion of the king's meat not with the wine which he drank

And the prince of the eunuchs said unto Danial ye make me endanager my head to the king.. Thus Melzar took

away the portion of their meat and the wine that they should drink ...^۱

ترجمه: دا د هغې قيصې خلاصه وه چې ستاسو په خدمت کښې مو وړاندې کړه.

خو د باچا د شرابو له څښلو او له درباري حرامې غوښې له خوړلو څخه د ډډې کولو په عوض کښې خداى پاک هم حضرت دانيال (ع) او په جېل کښې د هغه په دوستانو يو شمېر مهربانى وکړې او دا څو ايتونه د پاس بيان شوي مضمون خلاصه ده:

As for these four children God gave them:

- A) Know ledge
- B) And skill in all learnings and wisdom.
- C) And Danial had under standingin all visions and dreams....^۲

د ترجمې خلاصه: د دې لپاره چې دغه قېدي (دانيال (ع)) او د هغه ملگرو په جېل کښې له ناپاک خوراک څښاک څخه ډډه وکړه نو

۱- تورات، کتاب دانيال، ۱ باب له ۸ نه تر ۱۷ پورې ايتونه.

۲- تورات، کتاب دانيال، ۱ باب له ۸ تر اخبر پورې ايتونه.

خدا ۛ پاک د علم او حکمت دروازه د هغوي لپاره خلاصه کړه او د حضرت دانيال (ع) لپاره يوه زياته ځانگړتيا دا وه چې د خوب د تعبير له علم څخه يې برخور کړ او داسې نور.....

له شرابو څخه د ډډې کولو وصيت:

...But they said, We will drink no wine; for Jonadab the son of Rechab our father commanded us, saying , Ye shall drink no wine, neither ye, nor your sons for ever....¹

ترجمه او وضاحت: د رکابيانو په خاندان کښې په يو ازمېښت کښې هغوي کامياب شول او د شرابو له څښلو وغېره نه له ډډې کولو څخه سرلوړي راووتل، اوس هم اصل قيصه:
کله چې نشه کوونکي شراب (د ټاکل شوي ازمېښت او امتحان له مخې) هغوي ته وړاندې کړې شول نو په ځواب کښې يې وويل:

¹- تورات، کتاب ارمياي نبي (ع)، ۳۵ باب له ۲ نه تر ۸ ايتونه.

مونږ د رڪايانو خاندان شراب نه څښو. ځكه چې زمونږ پلا يوناداب وصيت كړې دے چې پكار دي مونږ او زمونږ اولاد او نسلونه تر قيامته پورې د شرابو له څښلو څخه ډډه وكړو.....
نو نتيجه دا شوه چې د شرابو او نشه كوونكو څيزونو له استعمال څخه منعې د تل لپاره موجوده ده او له څه خاص او عارضي وخت سره تعلق نه لري.

The word of Jonadab the son of Rechab that he commanded his son's not to drink wine are performed for unto this day, they drink none ...¹

ترجمه: (البته د تېرو ايتونو لپاره يو شمېر تكميلي ايتونه دي) ځكه چې فرمائي:
مونږ د يوناداب اولاد (د رڪايانو له خاندان څخه) تر ننه پورې د خپل پلار حكومنه منلي دي او له دې وروسته به هم ورته دوام وركوو او يو څاڅكې شراب به هم شونډو ته نژدې نه كړو.....
د روم عيسائيانو ته د پولس په خط كښې داسې راغلي دي:

¹- تورات، كتاب ارميايي نبي (ع)، ۳۵ باب له ۱ تر ۱۴ پورې ايتونه.

Let us walk honestly, as in the day; not in rioting and drunkenness, not in chambering and wantonness not in strife and envying ...¹

ترجمه: (روميانو ته د پولس له نصيحتونو څخه):

الف: راشئ په نُور کښې تگ وکړئ (د تيرو شپو له بدعمليو څخه ډډه وکړئ)

ب: له نشو، شرابخورۍ، جنگ او جگړو نه ډډه وکړئ.

ج: له عياشۍ او زنا څخه پرهېز وکړئ.

د: د حسد او جگړو له روحي بيماريو څخه ډډه وکړئ.

په حقيقت کښې دغه نسل له يهودو نه پس د ۷ چي د عيسى (ع) پيروکارو ته ضروري نصيحتونه کوي منجمله د شرابو او نشو له استعمال څخه ډډه کول دي.

دا عبارتونه او داسې نورې جملې د حضرت موسى او حضرت عيسى عليهم السلام دواړو په مکتبونو کښې د شراب د حراموالي بيانونکې دي. او څوک د جاهليت د دور په بهانه د هغو په حلالوالي باندې نه شي قائل کېدې.

¹- انجيل، کتاب روميان، ۱۳ باب ۱۳ او ۱۴ ايتونه.

او په اڅپر کښې وائي: ځانونه د حضرت مسیح (ع) پېروکار کړئ او د هغه په احکامو باندې عمل وکړئ.

استثنا

د تورات او انجیل په تېرو بیانونو کښې مو ولیدل چې د شرابو او نشه ایزو موادو استعمال سخت منعې او یوه غندلې شوې چاره ده. خو دغه حرامواله یوه استثنا هم لري.

Drink no longer water but use a little wine for stomach's sake and thine often infirmities ...^۱

ترجمه: تر هغه ځایه چې امکان لري اوبه وڅښئ، مگر د هغې معدې لپاره چې اکثر بیماره وي یوه اندازه ډېر کم شراب استعمالولې شئ. (یعنې د درملنې او علاج لپاره)

جمع بندي

۱- انجیل، کتاب تیموتائوس اول، ۵ باب ۲۳ ایت

- ۱- د یوې معاشرې د مشرۍ او خلافت له شرائطو څخه د شرابو او نشه ایزو او حرامو مائعاتو له استعمال څخه ډډه ده او هغه څوک چې د دغې لویې گناه مرتکب شي د رهبرۍ او مشرۍ حق نه لري.
- ۲- د رهبرۍ او مشرتوب یو شرط روغ او سالم عقل د ۷ او څوک چې شراب او نشه ایز څیزونه استعمالو هغه احمق او پاگل وي او د رهبرۍ او مشرۍ اهم شرط ضائع کوي.
- ۳- د حرامې او نجسې غوښې حراموالی د شرابو د حراموالي په شان د ۷، او اکثر دواړه څیزونه د یو بل ترڅنګه راغلي دي او له دواړو نه منعې شوې ده.
- ۴- له حرامو څښلو څخه د پلار پاکوالی په مشرۍ کښې یو اهم کردار ادا کوي.
- ۵- قضاوت د رهبرۍ د اصولو له مراحلو څخه صحیح یادونه ده، اوس یو کس چې د شرابو په نشه اخته وي نو له دغه نعمت څخه به بې برخې وي.
- ۶- خدائي او ولسي چارو ته پاملرنه د یو رهبر او مشر له تړولو مهمو فریضو او ذمه واریو څخه ده، په داسې حال کښې چې یو شرابي کس دغې فریضې او ذمه واری ته د عمل جامه نه شي اچولې.
- ۷- د مور پاک او پاکیزه رجم د خلافت او رهبرۍ لوړ مقام ته د رسېدو لپاره د هغه له ورومېنیو لوازماتو او ضروریاتو څخه ګڼل کېږي. په داسې حال کښې چې هغه کس چې شراب څښي نو د هغه او د هغه د راتلونکي نسل په وجود کښې منفي اثرات پیدا کېږي.

وروستی نتیجه

له هر پېغمبر نه پس خليفه توب او مشرتوب د خدا په پاک په اختيار
کښې د مې او يوازي هغه پوهيږي چې کوم کسان د رهبري او خلافت
صلاحيت لري او کوم کسان يې شرائط نه لري.

خلورم باب له بت پرستی نه ډډه کول

مخکښې له دې نه چې د بت پرستی غندنه وکړو غواړو چې د غېر محسوسې بت پرستی او د هغې د نتائجو په باره کښې څو کړنې وليکو:

Satan then gave a horrible roar... Then said God: "Depart, cursed one, from my presence!"

Then Satan departed ...'

ترجمه: (د آدم (ع) او حواء په نسبت) شيطان...
بيا خداى شيطان ته وفرمايل: اے ملعونه! زما له درگاه نه اوځه
چې ته رتلې شوې يې.
نو شيطان د خداى له درگاه څخه اوځي...

۱- انجيل برنابا، ۴۱ باب ۵۳ مخ (په انگرېزي ژبه)

Mortify, therefore your members which are upon the earth; fornication uncleanness, inordinate affection evil, concupiscence, and covetousness which is idolatry ...¹

لنډه ترجمه : هر چا چې د اماره نفس له خواهشاتو څخه اطاعت وکړ، هغه بت پرست دے.

تفصیلي ترجمه: شېطاني کارونو او دنیا پرستی. وغیره ته طمع ه کول یې بت پرستي گڼلې ده او فرمائي: ستاسو د بدن غړي (یا په معاشره کښې ستاسو دوستان، د زنا، ناپاکی او شرارت وغیره له عمل څخه د شرمندگي احساس کوي.

له شېطان سره په متعلق ایت کښې د خدا ې پاک له درگاه څخه د هغه د شرلو اصلي علت هم هغه نفساني خواهش یا د اماره نفس اطاعت دے. په لانبه عبارت سره دا چې د خدا ې پاک حکم یې پرېښود او د خپلو خواهشاتو اطاعت یې وکړ او دغه یوه بت پرستي گڼلې کیږي. خو که په خپل خواهش باندې یې عمل پرېښود دې او د خدا ې پاک حکم یې منلې وې نو اوس به د فرښتو په قطار کښې

¹- انجيل، کتاب کولسي ۳ باب ۵ ایت.

د خدا ۾ پاڪ په عبادت باندې بوخت ؤ، خو د دې په اپوتيه يې عمل
وڪړ نو لعنتي او ورتيلے شو.
نو بس په دې بنياد د خدا ۾ پاڪ د فرمان په خلاف عمل كول هم بت
پرستي گنيلې كيږي.

د محسوس بت پرستش

د دواړه قسمه بتانو (يعني محسوس بت او غير محسوس بت)
پرستش يوه نتيجه لري او هغه له خدا ۾ پاڪ سره شرڪ دے. البته
محسوس ڪېدونڪي بت پرستي يې ډېره بده او احمقانه ده.
اوس ځينو هغو ايتونو ته اشاره ڪوو او لږه شننه يې ڪوو:

And they forsook the Lord God of their fathers, which
brought them out of the land of Egypt, and followed other
gods, of the gods of the people that were round about
them, and bowed them selves unto them, and proveked the
Lord to anger
And they forsook the Lord, and served Baal and Ashtaroth
...

^۱- تورات، ڪتاب داوران، ۲ باب ۱۲-۱۳-۱۴ ايتونه او تورات، ڪتاب ارميا ۲
باب ۲ ايت

لنڊه ترجمه:

بني اسرائيلو خلقو يا امت د خدا ۽ فضلونه هېر کړل چې هغوي ته
يې د فرعونيانو له ظلم نه نجات ورکړې. او د محسوسېدونکو بتانو
په عبادت او اطاعت يې لاس پورې کړ او له دغو بتانو څخه مشهور
بتان بعل بت او عشتاروت بت ؤ. د دغه جاهلانۍ عمل په وجه هغوي
د ځان لپاره د خدا ۽ پاک غضب رابرسېره کړ.

And when he had restored... his mother said:
I had dedicted the Silver unto the Lord... to make a graven
image and a molten image...
And they were in the house of Micab.
And the man Micah^۱
Had a house of gods, and made an ephod and
teraphim...^۲

ترجمه او وضاحت: مونږ د پاس بيان شوي داستان په ترڅ کې د
هغو عباراتو اصلي مفهوم هم بيانوو:

^۱- مېکا د بوډي، بنځې د زوۍ نوم دے.
^۲- تورات، کتاب داوران، ۱۷ باب له ۳ تر ۸ پورې ايتونه

يوه بوډى، بنځه چې خپل سپين زړ يې ورک کړي وو، د خپل زوے په ذريعې سره يې پېدا کړل او هغې بنځې له هغو سپينو زرو څخه دوه سوه ټوټې د خداے په نامه نذر کړې او زوے ته يې وويل:

چې بت جوړوونکي ته ورشي او يو د سپينو زرو بت جوړ کړي او نوم ورته «يعفود» کيږدي. نو بس زوے هم د مور حکم ومنه او د خپل کور په بتانو کښې يې يعفود نومې بت هم ورزيات کړ.....

Forthey also built them high places, and images and groves on every high hill and every green tree.
And there were also sodomites in the land...¹

ترجمه: هغو خلقو په هرې اوچتې غونډۍ، باندې بت خانه جوړه کړې وه او پکې به يې بتان اېښودل او همدارنگ د هرې شنې ونې لاندې به يوه بت خانه او بت ؤ..... د هغه وطن خلقو هم لواطت (بچه بازی)، ته مخه کړې وه.....

Then shall it be... he maketh a god and worshippeth it; he maket it a graven image, and falleth down there to ...²

۱- تورات، کتاب اول بادشاهان، ۱۴ باب ۲۳ او ۲۴ ايتونه.

۲- تورات، کتاب اشعيا ۴۴ باب ۱۵ ايت او ۴۶ باب ۲ ايت

ترجمه: مثال د دا ډول کسان بیانوي چې: یوه ونه پرې کوي او ورته اور لگوي، له تودوخی نه یې استفاده کوي او بله برخه یې په بت باندې بدلوي او په بتخانه کې یې اېږدي او ورته سجدې کوي. په بله معنا عبادت یې کوي.

They that make a graven image are all of them vanity; ... they see not nor know; that they maybe ashmed.
Who hath formed a god, or molten a graven image that is profitable for nothing.
They shall be ashamed...^۱

ترجمه او وضاحت: په دغو رغوونکو ایتونو کې یې په بت او بت پرستانو باندې سخته نیوکه کړې او هغوي یې الف: احمق. ب: شرمنده. ج: پنبېمانه. د: فضول. ه: د ږندو سترگو اطاعت کوونکي یا د کانو او لرگو (چې په هېڅ نه پوهیږي) اطاعت کوونکي گڼلي دي.
Thus saith the Lord, what iniquity have your fathers found in me, that they are gone far from me and have walked after vanity and are become vain

^۱ - تورات، کتاب اشعیا ۴۴ باب له ۹ نه تر ۱۴ ایتونه

The priest said not, where is the Lord...? and the prophets prophesied by Baal , and

ترجمه: په دغو عبارتونو کېنې خداى پاک په اسرئيلو باندې نيوکه کړې ده او فرمائي: ولې ستاسو پلاران او تاسو له خداى نه لرې شوى او ولې په يو احقانه کار پسې لارې؟
حتى په ورپسې جملو کېنې په مذهبي مشرانو باندې هم نيوکه شوې ده، تر دومره حده چې هغوي يې د مشهور بت «بعل پېروکار گنيلي دي.

په لاندیني ایت کېنې د بت پرستو په حقله لایات وضاحت ورکوي:
But they are altogether brutish and foolish: the stock is a doctrine of vanities.
Thus shall ye say unto them, the gods that have not made the heaven and the earth, even they shall perish from the earth and from under these heavens...^۲

۱- تورات، کتاب ارمیا ۲ باب ۵ او ۸ مخونه او تورات، کتاب میکا، ۳ باب ۵ او ۲ ایتونه
۲- تورات، کتاب ارمیا، ۱۰ باب، ۸ او ۱۱ ایتونه.

د دواړو ایتونو ازاده ترجمه: د دروغو خدایان چې نه اسمانونه او نه زمکه خلق کولې شي بلکې خپله فنا کېدونکي دي، نو بس کومو کسانو چې د دغو خپله جوړ کړو خدایانو عبادت وکړ نو ټول نادانان او احمقان دي.

په ورپسې ایتونو کېنې یې د خلقو دیني کمزوري بیان کړې او بیا یې د اسماني مصیبتونو او د دغو مصیبتونو په وړاندې د دروغو د خدایانو بې وسه پاتې کېدل بیان کړي دي. نو پام ورته وکړئ:

Therefor thus saith the Lord, Behold, I will bring evil upon them which they shall not be able to escape
... And cry unto the gods unto whom they offer in cense;
but they shall not save them of all the time of their trouble
For according the numbers of thy cities were thy gods...^۱

وضاحتی ترجمه: کله چې د یو پیغمبر امت د خدا ې د فرمان اطاعت ونکړ، له واحد او قدیر خدا ې څخه یې مخ وگرځوه او د دروغو خدایانو ته یې مخه کړه، نو خدا ې پرې عذاب نازل کړ. هغه جاهل امت د دې لپاره چې د خدا ې له عذاب څخه په امان کېنې پاتې شي د خپلو بت خانو په لور یې مخه کړه. له جوړ کړې شوو

۱- تورات کتاب ارمیا، ۱۱ باب ۱۱، ۱۲ او ۱۳ ایتونه.

خدایانو نه یې د مرستې غوښتنه وکړه. خو د هغوي عمل بېهوده ؤ.
هغوي په هر ښار کښې یو مخصوص خداى لره او هغوي به د ستر
خداى (بعل) لپاره قرباني کوله.

په یو بل عبارت کښې د همدې په شان لولو:

And they built the high places of Baal, which are in the
valley of the son of Hinnom to cause their sons and their
daughters to pass through the fire into Molach; which I
commanded them not ...¹

ترجمه او وضاحت: په دغو عبارتونو کښې وائي:

له دې نه وروسته د هېنوم فرزند په وادې کښې د اوچتو غونډیو د
پاسه د بعل بت لپاره د عبادت ځای جوړ کړ، خپل اولاد (لونیو او
زامنو) ته یې حکم وکړ چې ځانونه د دغه بت لپاره په اور کښې
واچوي. او دا د اسماني احکامو په خلاف چاره وه. چې خلق په دې
بد کار سره د دې سبب شول چې هغه څو تنه چې پاک دي هم په گناه
باندي ککړ شي.

¹-تورات، کتاب ارمیا ۳۲ باب ۳۵ ایت.

مهم ٽڪرے: په دي ايت ڪنبي به قدر من لوستونڪرے دي ته متوجه شوے
وي چي يو ڊول سوري چهارشنبه ڪنبي به بي د لرگي او ڪاني د يوې
توتبي لپاره خپل خور او بيگناه اولاد په اور ڪنبي اچول.
له پاس ايت نه لا په واضحه توگه داسي راغلي دي:

And they have built the high places of Tophet, which is in
the vally of the son of Hinnom, to burn their sons and their
daughters in the fire...¹

ترجمه: د هينوم د زوے به په هم هغي وادي ڪنبي د «توفيت» نومې
قرباني ځاے ڪنبي خپلي لوني او زامن دي ته مجبورول چي د بتانو
لپاره ځانونه په اور ڪنبي وسوزوي، او هغوي به د اسماني احكامو
برخلاف د زياتو گناهونو مرتڪب ڪبدل.
د سوري نومې چارشنبه په يو بل شكل سره:

And I will give the men that have transgressed my
covenant, which have not performed the words of the
covenant. Which they had before me, when they cut the
calt in twain and passed between the parts thereof...²

¹- تورات، ڪتاب ارميا ۷ باب ۳۱ ايت.

²- تورات، ڪتاب ارميا ۳۴ باب ۱۸ مخ

ترجمه: په دې ایت کېنې بت پرستي په یو بل صورت کېنې منعکس کوي او هغه دا ده:

خدا مے پاک فرمائي: هغوي د لوښنامې او عهد په خلاف عمل وکړي. په لوښنامه کېنې يې احکام هېر کړل. او سخرے (سخوندر) ټوټې ټوټې کوي او په هغو باندې دانگې رادانگي. دا په حقيقت کېنې د سخي يوقسم پرستش دے.

بت پرستي په انجيل کېنې:
د پولس د بت خانو د ليدو سزا ورکوي.

Now while Paul¹

Waited for them at Athens. His spirit was stirred in him,
when he saw the city wholly given to idolatry...²

ترجمه:

¹ - پولس له حضرت عيسى (ع) نه د وروسته زمانې يو تبليغي فعال کس ؤ. خو د هغه ځينې افراطي توبونه د دې سبب شول چې د هغه معلم (برنابا) له هغه نه جدا شي

² - انجيل، کتاب اعمال رسولان، ۱۷ فصل ۱۲ ايت.

کله چې پولس په اېتنز کښې د خپلو دوستانو (سپلاس او تیموتائوس) په انتظار کښې و په هغو ټولو بتانو باندې چې ښار ترې ډک و ډېر خفه شو.

Wherefore, if meats make my brother to offend, I will eat no flesh while the world standeth, lest I make my brother to offend.¹

ترجمه او وضاحت:

د پولس داستان چې کله معبد ته داخل شو او هلته یې خلق د غوښې په خوړو ولیدل. په داسې حال کښې چې دغه استعمالېدونکې غوښه د پولس له نظره حرامه وه، ځکه چې د بت لپاره ذبح شوې وه نو ځکه په اشارې سره وائي: که زه په دې پوه شم چې غوښه نجسه ده نو یوه ذره به ترې و نه خوړم. نو ولې دې همداسې د خپل ایماني ورور لپاره خوښ نه کړم، ځکه چې دا یوه گناه ده او زه هیڅکله د خپل یو دوست لپاره گناه نه خوښوم. (ځکه چې په دغه وخت کښې د مسیح روح خفه کېږي.)

Professing themselves to be wise they became fools. And the glory of the uncorruptible, God into an image made

¹-انجیل، کتاب قرنتس ۱، ۸ باب ۱۳ ایت.

like to corruptible man, and to birds and four footed beast and creeping things..

Who changed the truth of God into a lie and worshipped and served the creature more than the creator, who is blessed forever¹

ترجمه: (په دغه خط کښې چې پولس د روم خلکو ته لیکي په ډاگه یې د بت پرستانو اعمال غندلي دي، او وائي: هغوي دا دعوی کوي چې عاقلان او پوهه دي په داسې حال کښې چې ټول احمقان او بې وقوفه دي.

هغوي همپشنه ابدی او ازلي خدا ښودلې د داسې پرېښودلې د داسې خپزونو چې د مارغانو، چارپایانو او حشراتو په شان دي او په خپلو لاسو یې جوړ کړي دي پرستش کوي. په حقیقت کښې یې خالق پرېښودلې د داسې او مخلوقاتو ته مائل شوي دي، په داسې حال کښې چې خالق ابدی او ازلي د داسې، او نور څیزونه غېر دائمي او فناکېدونکي دي.

¹ - انجیل، کتاب رومیان، ۱ باب له ۲۲ نه تر ۲۵ پورې مخونه

Jesus answered: 'I know well that in Israel – to – day.
There are not statues of wood; but there are statues of
flesh'
Then answered all the scribes in wrath: 'And so we are
idolaters?'
Jesus answered: 'Verily I say unto you, the precept saith
not. "Thou shalt worship" but" thou shalt love the Lord
thy God with all the soul, and with all thy heart, and with
all thy mind." Is this true? Said Jesus.
It is true, answered everyone.
Then said Jesus:
"verily all that which a man loveth, for which he leaveth
everything else but that, is his god. And so:
A) The fornicator has for his image the harlot,
B) The glutton and drunkard hath for image his own flesh.
C) And the covetous hath for his image silver and
Gold and...'

وضاحتی ترجمه:

دا له خپلو اصحابو سره د حضرت عیسی (ع) خبرې اترې دي، چې
هغه حضرت هغوي ته خبردارۍ ورکوي چې بت او بت پرستي خو
قسمه ده نه یو قسم. او ورته وائي: ...زه پوهېږم چې نن سبا د بني

۱- انجيل برنابا، ۳۲ او ۳۳ بابونه ۴۲ مخ (په انگرېزي ژبه)

اسرائيلو ترمينخ د لرگي او کاني په صورت کښې بتان نشته بلکې
يو بل قسم يې موجود دے. لکه انسان پرستي. اصحابو يې چې په
دې خبره خفه شول په غصې سره يې وويل: ستا مراد دا دے چې
مونږ ټول بت پرست يو؟
هغه حضرت ورته ځواب ورکړ: تاسو چې څنگه خيال کوئ داسې نه
دے. ځکه چې:

- ۱- هغه کس چې د خداے عبادت کوي او له هغه سره مينه کوي
پکار دي په خپل ټول وجود سره له هغه سره مينه ولري.
 - ۲- د زړه له اخلاصه له هغه سره مينه وساتي.
 - ۳- په خپل ټول عقل سره له هغه سره مينه وکړي.
- ايا دا خبره صحيح ده؟ ايا دا خبره حقه ده؟
حضرت عيسى (ع) زياته کړه: هر هغه څيز چې څوک ورسره مينه کوي
او بې له هغه نه بل څه سره مينه نه کوي، نو هغه څيز د هغه لپاره
خداے گڼلې کيږي، مثلاً:
الف: د زنا کار خداے له هغه سره زنا کوونکے کس دے.
ب: د شرابخور او نشه اي کس خداے هغه نشه کوونکے څيز دے.
ج: هغه کس چې حرص او لالچ کوي نو خداے يې هم هغه سره او
سپين زر دي.

له بت څخه دفاع

اوس له عهد پڼو څخه ځينو مضامينو ته پام کوو:

... So Ahad sent unto all the children of Israel, and gathered the prophets' together unto Mount Carmel.

And Elijah came... and said:

How long halt ye between two opinions? If the Lord be God, follow him, but if Baal, then follow him. And the people answered him not a word then said Elijah ... let them therefore give us two bullocks; and let them choose one bullock for themselves, and cut it in pieces, and lay it on wood and put no fire under / and I will dress the other .

And call ye on the name of your gods, and I will call on the name of the Lord: and the God that answereth by fire, let him be God. And all the people answered and said, It is well spoken.

And Elijah said unto the prophets, of Baal, choose you one bullock for yourselves, and dress it first for you are many ; and call on the name of your gods, but put no fire under...

And call on the name of Baal ... Saying O Baal hear us, But there was no voice ...

Elijah moched them and said, cry aloud: for he is a god either he is talking, or he is pursuing, or he is in a journey, or peradventure he sleepeth and must be awaked.

And they cried and ... when midday time was past... that there was neither voice nor any to answer... And Elijah said unto all the people. Come near... and he put the wood

in order ... and said fill four barrels ... the water ran round the altar...

... That Elijah the prophet came near and said, Lord God of Abraham. Isaac, and of Israel... Hear me O Lord ... then the fire of the Lord fell ... and when all the people saw it, they fell on their faces: and they said, the Lord he is the God, he is the God...¹

د ترجمي خلاصه او وضاحت:

دا داستان د مباحلي د واقعي په شان دے چې د ايليا پيغمبر (ع) په وخت کښي رامنځته شوه دے، خلقو د «بعل بت» په مشري په بت پرستي باندې لاس پوري کړ. او د موحدو او خداي لټوونکو کسانو نصيحتونه بې فائده وو او کله کله به د جنگ سبب وگرځېدل. ان تردې چې بالاخره خبره مباحلي ته ورسېده.

حضرت ايليا (ع) وفرمايل: ټول بني اسرائيل دې په کارمل نومې غره کښي راغونډ شي او دوه سخي دې راوستې شي يو به هغوي او بل به هغه خپله غوره کړي او دواړه طرفه به خپله قرباني له حلالولو نه پس ټوټې ټوټې کړي او په يو لرگي به يې واچوي خو اور دې ورته نه

¹ - تورات، کتاب اول بادشاهان، ۱۸ باب له ۲۱ تر ۳۹ پوري ايتونه.

پورې کوي بلکې له خپل خپل خدا ښه دې وغواړي چې اور ورته راولېږي او قرباني دې اوسوزوي.

له دې فېصلې نه پس بت پرستان ټول د «بعل» بت نه چاپېره راغونډ شول او له هغه نه يې وغوښتل چې د هغوي د قرباني لپاره اور راولېږي، خو د اور هيڅ نښه څرگنده نه شوه، هر څومره چې يې چغې ووهلې بلکې يو بل يې په تورو او نيزو سره ووهل او وينې يې جاري کړې خو بيا هم د بعل بت له طرف نه څه رانغلل.

حضرت اېليا (ع) وفرمايل: پکار دي ښه په تېزه چغې ووهئ، کېدې شي خدا ښه مو يا له چا سره خبرې کوي او يا چرته سفر ته لاړ وي او کېدې شي اوده وي او خبره نه اوري وغېره..... يعنې په هغوي پورې يې ټوکې مسخرې شروع کړې خو هغو جاهلانو په رښتيا په اوچت اواز چغې شروع کړې..... خو هيڅ څه معجزه څرگنده نه شوه او اور رانغې. خو حضرت اېليا...

ورومېي: حکم ورکړ چې د عبادت د ځای دې بيا رغونه وشي. دويم: د قرباني لپاره دې نغمې برابر کړې شي.

درېم: وې فرمايل چې د قرباني په خشاک باندې دې اوبه واچولې شي. اوبه دومره زياتې شوې چې د نغمې خواو شا ترې ډکه شوه.

څلورم: له خدا ښه پاک سره په خبرو اترو او رازونياز مشغول شو او عرض يې وکړ: اے خدايه د دغو خلقو زړونه بيا د ځان په لور جذب کړې ... د خپل رحمت اور راولېږې چې د پېغمبر او د هغه د خدمتگارو قرباني وسوزوي. نو بس مخې سره له اسمانه اور نازل

شو او په خپل هدف باندې ولگېد. دغه وخت ټول پر مخې په زمکه
وغورزېدل او خداى پاک ته يې سجده وکړه او اعتراف يې وکړ او
چغې يې ووېلې چې بې شکه خداى هم هغه الله پاک دى، خداى
پاک هم هغه الله پاک دى.

د جدعون قيصه

جدعون د يواش زوى او د خپلې زمانې له موحدانو او يو خداى
منونكو او خداپرستانو څخه ؤ چې د خپل پلار په حكم يې له بت
پرستۍ سره مبارزه خپل لور حد ته ورسوله، لاندې قيصه د هغه يوه
شاهكاره قيصه ده چې په تورات كښې يو باب ورته مختص شوى
دى چې د متن خلاصه يې داسې ده:

Then Gideon took ten men of his servants...
When the men of the city arose early in the morning,
behold, the alter of Baal was cast down...
And they said to one another... they said Gideon the son
of Joash hath done this thing.

Then the men of the city said unto Joash, Bring out thy son, that he may die; ...¹

ترجمہ او وضاحت:

جدعون خپل لس تنه ملگري واخېستل او د شپې د بعل بتخانې ته ننوتل او هغه يې ويجاړه كړه. د هغه بناړ خلق چې سحر له هغه ځاى سره تېرېدل نو يو بل ته به يې ويل چې چا دا زمونږ د عبادت ځاى وړان كړى دى؟ لنډه دا چې ورو ورو معلومه شوه چې جدعون دغه ځاى وړان كړى دى نو پلار ته يې په گيله لاپل او له يواش نه يې وغوښتل چې جدعون ورته وسپاري چې وې وژني، ځكه چې زمونږ خدايان او د عبادت ځاى يې وړان كړى دى او اشيره بت يې مات كړى دى.

يواش هغه قهرجن خلق د نښه جدال په طريقې سره ارامه كړل او ورته يې وويل: ايا بعل ستاسو مرستې ته ضرورت لري؟ ايا دا خبره د بعل سپكاوې نه دى؟ پكار دي تاسو ووژلې شئ چې د بعل توهين مو وكړ. پكار دي پرېږدئ چې ستاسو خداى (بعل) خپله انتقام واخلي.

¹ - تورات، كتاب داوران، ۲ باب تر ۲۷ پورې ايتونه.

پربردئ چي هغه خپله د خپل ځان دفاع وکړي ځکه چې دغه د قرباني
ځای له هغه سره تعلق لري....

د غت بت (بعل Baal) قيصه

For there was a king who exceedingly loved his father,
whose name was Baal.

Where upon, when the father was dead, his son for his
own consolation, caused to be made an image like his
father...¹

ترجمه او وضاحت:

په تېره زمانه کې یو باچا ؤ چې له پلار سره یې ډېره مینه کوله. د
هغه د پلار نوم «بعل» ؤ. چې کله یې پلار مړ شو نو زوی یې د بعل
په نامه یوه مجسمه جوړه کړه او خلقو ته وویل چې د هغه په وړاندې
تعظیم وکړي او پکار دي راتلونکي نسلونه یې هم تعظیم او احترام
وکړي. نو بس راتلونکو خلقو هم د تېرو کسانو په پټو سترگو تقلید

¹ - انجیل برنابا، ۳۲ باب ۴۱ مخ (په انگریزي ژبه)

سره د بعل په نامه بت يا بت خانه جوړه كړه او د هغه په عبادت يې لاس پورې كړ.

له بت پرستۍ سره مبارزه

Now therefore put away, said he, the strange gods which are among you and incline your heart unto the Lord God of Israel...¹

ترجمه: حضرت يوشع (ع) د بني اسرائيلو امت ته يو اهم نصيحت كوي: تاسو دوه بتان لرئ. يو ظاهري بت او بل باطني بت. پكار دي ضروري خپنه وشي چې له دواړو عجيبو او افسانوي بتانو سره مباره وكړئ، او هغوي له ځانه لرې وغورزوي، كه په زړه كښې څه خيز لرئ نو هغه هم له زړه نه لرې كړئ او زړه د اسرائيل خداى ته نژدې كړئ. په حقيقت كښې له محسوسېدونكي بت او او نه محسوسېدونكي بت (اماره نفس) سره مبارزه ده.

Therefore disputed he in the synagogue with the Jews and with the devout persons and in the market daily with them that met with him...²

¹ - تورات، كتاب يوشع، ۲۴ باب له ۲۳ نه وروسته ايتونه..

² - انجيل، كتاب اعمال رسولان، ۱۷ باب ۱۸ ايت.

ترجمه: (کله چې پولس اېتهنز ښار ته داخل شو نو وې کتل چې ښار له بتانو نه ډک دے نوبس) په یوه آرامه مبارزه یې لاس پورې کړ. او په لارو کوڅو کښې یې له یهودیانو او د دغه قوم له مذهبي کسانو سره بحث مباحثه او خبرې اترې شروع کړې او هغوي به یې له بت پرستی څخه منعې کول.

Wherefore, my dearly beloved, flee from idolatry I speak as to wise men, Juge ye what I say ... what say I then? ...^۱
But I say, that the things which the gentiles sacrifice they sacrifice to devils, and not to God: and I would not ye shall have fellowship with devils...^۲

ترجمه: دا بت پرستانو ته د پولس خطاب دے چې:
اے زما خوږو او قدرمنو! له بت پرستی نه ډډه وکړئ، تاسو هونښیار او بېدار خلق یئ، په خپله فېصله وکړئ او زما په خبرو باندې غور وکړئ. هغه څه چې وایم خپله ستاسو په گټه دي...

۱- انجیل، کتاب اول قرنتیس ۱۰ باب ۱۴ او ۱۵ ایتونه.
۲- انجیل، اول قرنتیس کتاب، ۱۰ باب، له نولسم نه وروسته مخونه.

هغه څه چې يې قرباني کوئ د بتانو لپاره دي نه د خداي پاک لپاره،
په داسې صورت کښې تاسو د بتانو پېروي کوئ او د هغوي په صف
کښې به شمېرلې کيږئ او دا کار خطرناک دے..
له بت او بت پرستۍ سره د مقابلې په حقله زيات ايتونه راغلي دي
چې يوه نمونه مو ستاسو قدرمنو دوستانو په خدمت کښې وړاندې
کړه.

په مختلفو دينونو کښې سجده

لکه چې مو په تېرو مطالبو کښې عرض وکړو چې انبياو او د هغوي
اوصياؤ او خلفاء تل د بت پرستۍ په خلاف مبارزه کړې ده او خپله
يې هم يوازې د خداي پاک پرستش او عبادت کړې دے او نور
خلق يې هم ورته رابللي دي. همدارنگ لکه څنگه چې معلومه ده د
خداي پاک په عبادت او پرستش کښې تر ټولو مهم مقام سجده ده
او سجده لکه چې په تېرو مطالبو کښې هم راغلل او په دې بحث
کښې به هم ورته اشاره وشي. انبيا کرامو عليهم السلام او د هغوي
پېروکارو او حتی خاتم الانبياء حضرت محمد مصطفي (ص) او د
هغه حضرت اهلبېتو عليهم السلام او د هغوي پېروکارو به په خاوره
باندي سجده کوله. او د خداي د مگران رسول (ص) د برحق جانشين
حضرت امام علي (ع) د لقب «ابوتراب» له نورو وجو نه علاوه يوه
وجه دا هم وه چې په خاورو باندي به يې ډېرې سجدې کولې. نو ځکه
مونږ په دې مطلب کښې دې حقيقت ته اشاره کول غواړو چې نن چې

د خدا ۛ د گران رسول (ص) د پاكو اهلبيتو امامانو عليهم السلام
پيروكار او شيعه چي د خاورې په مهر يا ټيكي باندې سجده كوي د
هم هغو پاكونوپه پېروي كښي دي.

خو ځيني سني ملايان د دولسو امامانو منونكو شيعه مسلمانانو ته
چي د خاورې په ټيكي يا مهر باندې سجده لگوي بد گوري او قسم
قسم تهمتونه ورباندې لگوي.

خوشيعه مسلمانان ورته په ځواب كښي وائي:

۱- تاسو سني ملين د څه د پاسه سجده كوي؟

۲- په مصري پورونو، په ايراني قالينونو او په برطانوي كارپتونو
وغېر باندې سجده كوي.

فرقونه:

الف: د خاورې ټيكي يا مهر يو رنگ لري چي هغه د خاورې رنگ
د ۛ، ځكه چي د هغې اصل او نسبت يوازې خاوره ده.

ب: خو قالينونه، پورونه او كارپتونه مختلف رنگونه لري.

ج: يو كس كولې شي په سلگونو د خاورې ټيكي يا مهرونه جوړ
كړي خو په لسگونو كسان غونديږي چي د يو بل په مرستې سره يو
قالين او كارپت وغېره جوړ كړي. نو بس قالينونه او كارپتونه وغېره
د خدا ۛ پاك فرښتو نه دي جوړ كړي بلكې هم هغه انسانان چي د
خاورې ټيكي او مهرونه جوړوي هغوي قالينونه وغېره هم جوړوي.

د: د ټيكي او مهر اصليت هم هغه خاوره ده خو د كارپت اصليت تېل
دي او د قالينونو اصليت پشم او رېښم دي.

مونڊ دليل لرو چې ٽولو پيغمبرانو عليهم السلام په خاصه توگه د خدا ۽ گران رسول خاتم الانبياء (ص) به په خاوره او خالصه زمکه باندې سجده کوله خو هيڅ داسې دليل نه لرو چې يې چرته په قالين، کارپټ يا څه کپړې باندې سجده کړې وي.

اعتراض ۲: که سني وروڼه ووائي چې د خدا ۽ گران رسول (ص) به په خاوره سجده کوله نو تاسو هم پکار دي په خاوره باندې سجده کوئ.

ځواب: تاسو ولي په خاوره باندې سجده نه کوئ. دا خو هغه متل شو چې داينه له مور نه زياته مهربانه شوه. دويمه دا چې که هرکس وغواړي يو بوجی خاوره مسجدالحرام يا مسجدالنبی (ص) ته دننه کړي نو دواړه جوماتونه به د خاورو په غونډيو باندې بدل شي. نو بس ترټولو غوره لاره يې همدا ده چې له خاورې نه ټيکۍ جوړې کړې شي او په هغې باندې تندۍ ولگولې شي چې دا کار هر عاقل کس په هر لحاظ تائيدوي.

د مختلفو ايتونو له څېړنې نه پس به دې خبرې ته متوجه شو چې سجده په خاوره باندې شرط د ۱ نه په نورو څيزونو باندې.

And Moses made haste, and bowed his head to words
the earth and worshipped...^۱

ترجمہ: (د الہی وحی لہ اور بدو نہ پس) حضرت موسیٰ (ع) مخی سرہ
پہ خاورہ باندی سر ولگوہ او د خداے عبادت یی وکړ.

Jesus fell with his face to the ground saying:
O great Lord God, how great is thy mercy
upon me and what shall I give thee, Lord...^۲

ترجمہ: عیسیٰ (ع) پہ زمکہ باندی پہ مخ و غورزید او خداے تہ یی
سجدہ وکړه او وی ویل:
اے لویہ خدایہ! تہ خومرہ لوتے یی، زما پہ نسبت ستا د مہربانی پہ
خاطر.

البتہ زیات ایتونہ لرو چي پہ خاورہ باندی د تپرو انبیاء علیہم
السلام سجدہ ثابتوی چي پورہ یو جدا کتاب ورتہ پکار دے بلکي
دا یو داسي حقیقت دے چي خوک ترې انکار ہم نہ کوي.

۱- تورات، کتاب خروج ۳۴ باب ۸ ایت
۲- انجیل برنابا، ۱۳ باب ۱۳ مخ

صحيحين او په خاوره باندې سجده

اخبرنا جابر بن عبدالله عن النبي (ص) أعطيت خمساً ... وجُعِلت لي
الأرضُ مسجداً وطهوراً...^۱

ترجمه: جابر بن عبدالله (رض) له پېغمبر اکرم (ص) نه نقلوي چې وې
فرمايل: «پينځه څيزونه ما ته راعطا کړې شول او خداى پاک
راباندې مهرباني وکړه..... او زمکه يې زما لپاره د سجدي ځاى
وگرځوه...»

مترجم د دغه روايت ترجمه په لطيفه توگه نه ده کړې دې لپاره چې
چا ته معلومه نه شي چې د مومن د سجدي ځاى خاوره ده نه قالين،
کارپټ او نور څيزونه. نو ځکه يې داسې ترجمه کړې ده:
...the earth has been made for me a place for praying and
a...

ترجمه:خداى زمکه زما په خاطر د نمانځه د ادا کولو لپاره
وگرځوله...»

^۱- صحيح بخاري ۱ ټوک ۱۹۹ مخ، ۳۳۱ حديث چاپ مدينه.

همدارنگ په يو بل مشهور صحيح کښې راغلي دي چې صحيح مسلم نوميرې او ليکوال يې شيخ مسلم نيشابوري دے او د شيخ اسماعيل بخاري ملگرے دے:

... جُعِلَتْ لِي الْأَرْضُ طَيْبَةً وَ طَهُورًا وَ مَسْجِدًا وَ ...^۱

ترجمه: (د مفهوم له نظره هم هغه مخکېنې حديث مبارک دے خو يوازې په ترجمه کښې چې مترجم په انگرېزي ژبه کړې ده له تېر مترجم نه په لا بدتر شکل کښې ده. چې په داسې ده:)

... And the earth... a mosque for me...

ترجمه: او زمکه يې زما لپاره جومات وگرځوۀ....

په دې ترجمه کښې مترجم وائي چې زمکه د پېغمبر اکرم (ص) لپاره جومات دے. (خو دې ته يې فکر نه و چې جومات ځان ته خاص احکام لري مثلاً د جنابت حالت کښې ورته داخلېدل حرام دي، جماع کول پکښې حرام دي، د نمازخانه ثواب پکښې د نورو ځايونو په نسبت څو برابر وي او داسې نور، خو ټولو ته معلومه ده چې د خداے گران رسول (ص) په همدغې زمکې باندې له دې نه علاوه چې

۱- صحيح مسلم ۲ ټوک ۲۰۲ مخ ۵۲۱ حديث (انگريزي ترجمه چاپ پاکستان)

کور ورباندې جوړ کړي، ودونه یې پکښې وکړل او دغه شان غسل او نور کارونه یې هم پکښې ترسره کړي دي. نو په نتیجه کې چې که زمکه د پېغمبر اکرم (ص) لپاره جومات وي نو داسې کارونه خو پکښې حرام دي او مونږ پوهېږو چې هغه حضرت له داسې کارونو څخه پاک او مبرا ؤ. نو بس معلومه شوه چې لومړی عیب خپله په مترجم کې چې د. هغه کس چې په قالینونو او کارپتونو وغېره باندې سجده کوي نه خوښوي چې حقیقت بیان کړي ځکه چې بیا د ځان په خلاف ترجمه کوي او دا کار گران دے او لا مهمه خبره دا چې بیا به صحیح ترجمه د شیعې ؤ یعنې د اهل بیتو علیهم السلام د پېروکارو په گټه تمامېږي چې په خاوره باندې او د خاورې په ټیټکۍ باندې سجده لگوي چې دا کار ورته لا زیات گران تمامېږي. اوس د یو کلي او جامع حدیث په توگه دا چې ځمکه د سجدي لگولو لپاره گرځولې شوې ده، عجیبه دا چې همدغه مترجم په یو بل ځای کېښي «مسجد» د سجدي د ځای په معنا ترجمه کړې دے.

.... ذکر النبي (ص) المسح في مسجد. ^۱

... From the ground... where he prostrated...

۱- صحیح مسلم ۲ ټوک ۲۲۲ مخ حدیث ۵۴۲ او ۵۴۲ م ۱.

ترجمه: دغه حديث د سجدې د ځاى د تسطیح او اوارولو په باره کښې دى چې کولې شي هغه اوار او مسطح کړي.

خو د حديث اصل په خاوره او اوچې ختې باندي د خداى د گران رسول (ص) د سجدې په باره کښې دى. لکه دا بل مبارک حديث:

ابو سعيد خدرى فقال: رأيتُ رسولَ الله يَسْجُدُ في الماء والطين حتى رأيتُ أثرَ الطين في جبهته.^۱

ابوسعيد خدرى (رض) نقلوي: ومي کتل چې د خداى گران رسول (ص) به په اوبو او خټه باندي سجده کوله حتى چې د خټې نښه مي د هغه حضرت په تندي باندي وليده.

البته د دې په شان زيات حديثونه شته خو مونږ يوازې د نمونې لپاره په دې باندي اکتفا وکړه. په دغو حديثونو کښې په همدغه وضاحت سره راغلي دي چې د خداى قدرمن رسول (ص) به په خاوره يا خټه باندي سجده کوله او په قالين، کارپټ يا نورو کپرو وغېره باندي د سجدې لگولو هيڅ ذکر نشته. په حقيقت کښې ځينې سني ملایان صاحبان چې ځانونه د خداى د گران رسول (ص) په سنتو باندي پابند بولي په قسم سره ويلې شو چې حتى يو ځل يې هم دغه سنت

۱- صحيح بخاري ۱ ټوک، ۴۴۳ مخ حديث نمبر ۷۹۸ چاپ مدينه.

باندې عمل نه دے کړے او تل له خاورې او ختې نه بغير په نورو
خيزونو باندې سجده کوي.

نتيجه: نو له دغو څو جملو له وړاندې کولو نه زمونږ مراد دا ؤ چې
د خاورو په مهر يا ټيکۍ باندې سجده لگول د ټولو انبياؤ عليهم
السلام عمل دے او د خدا ے پاک حکم دے او ابليس شيطان ترې
نه انکار وکړ، (خاورې ته يې سپک وکتل) چې يو قسم بت پرستي
يې وکړه او ورټله شو. نو ځکه د اور له خاوندانو څخه وگرځېد، خو
فريضة ترسره کړه او د تعظيم سر يې ټيټ کړ او د نور له
خاوندانو څخه وگرځېدې، نو ځکه خدا ے پرسته پاتې شوې.

مونږ په خاوره باندې د سجدي په باره کښې په اسماني دينونو کښې
په زړه پورې مضامين لرو چې د يوې کتابچې په شکل کښې به
انشاء الله زر چاپ شي.

پینځم باب د حکمت منتقلېدل

د خلفاؤ له خاصو ځانګړتیاؤ څخه یوه د حکمت منتقلېدل دي چې پېغمبر د خداي په حکم لدني علوم خپل خليفه ته منتقل کړي دي چې په علمي بحث او مباحثو کېنې مخالف خلق پر او متقاعد کړي. دا خبره د ذکر وړ ده چې له لدني علم نه مراد د خلقو ترمېنځ مصطلح علمونه او هغه اسماني علمونه چې د غېب او باطن له علم څخه عبارت دي چې د انبياؤ سردار خاتم الانبياء حضرت محمد مصطفي (ع) له دغو علمونو څخه په ترټولو اوچته درجه کېنې برخوردار او د رحلت په وخت يې هغه خپل خليفه يعنې اميرالمومنين حضرت علي عليه الصلوات والسلام ته منتقل کړل.

اوس غواړو د قدرمنو لوستونکو پام په مختلفو مواردو کېنې د تېرو زمانو راشدينو خليفه گانو ته د علم د منتقلولو يوې وړې برخې ته راوړو: په دې ايتونو کېنې چې په خلاصه توگه يې وړاندې کوو د دې حقيقت ښودنه کوي.

And thou shalt anoint Aaron and his sons and consecrate them that they minister unto me in the priest's office.

... This shall be an holy anointing oil unto me throughout your generation.

... It is holy , and it shall be holy unto you.

Whosoever compoundethe any like it or whosoever putteth and of it upon a stranger, shall even be cut off from his people...¹

- د دغو ایتونو مضامین د فهرست په شکل کښې ترجمه کوو او ستاسو قدرمنو په خدمت کښې یې وړاندې کوو:
- ۱- هارون (ع) او د هغه فرزندان په خاصه توګه وټاکه.
 - ۲- د هغوي تدهین وکړه.
 - ۳- د وزارت په دفتر کښې هغوي مېشته کړه.
 - ۴- تدهین په کامله توګه یو مقدس عمل دے.
 - ۵- دغه عمل هم هغه شان د خلفاؤ په هکله دوام لري.
 - ۶- د تدهین دغه عمل مقدس ؤ او مقدس به باقی پاتې وي.
 - ۷- هر څوک چې د دغو تېلو په شان تېل جوړ کړي یا دا چې دا تېل د هغه چا په سر باندې چې صلاحیت نه لري او د رهبرۍ او مشرۍ شرائط و نه لري ومري. نو پکار دي چې زموږ له ټولي نه بهر وځي.

۱- تورات، کتاب خروج، ۳۰ باب له ۳۰ نه تر ۳۳ پورې ایتونه او تورات کتاب خروج، ۲۹ باب ۷ ایت.

په دې بنياد د تدهين عمل د راتلونکي مشر او رهبر لپاره د يو لړ
خاصو مراسمو جوړول دي چې له خاصې ټاکنې او تدهين شوي کس
له تقدیس نه پس جوړیږي او هر چا چې په غېر قانوني توگه او د
خدا ډ پاک د پېغمبر له اجازت نه بغير د تدهين دغه عمل ترسره
کړ شلې کيږي.

په ورپسې ایتونو کښې وضاحت موجود ده چې د تدهين په ترڅ
کښې ورته حکمت هم منتقل کيږي.

And he sent ... And the Lord said, Arise anoint him: for
this is he.

The smuel took the horn of oil, and anointed him... and
the spirit of the Lord came upon David from that day
forward...¹

ترجمه: دغه ایتونه له حضرت سموئیل (ع) نه پس د حضرت داؤ (ع) د
خلافت په حقله دي چې د خدا ډ پاک حکم ده:
هغه تدهين کړه، حضرت سموئیل هم د خدا ډ حکم اجراء کړ او
خدا ډ حضرت سموئیل له تدهين نه پس حضرت داؤ له اسماني
حکمت څخه برخوردار کړ.

¹ - تورات ، کتاب سموئیل (اول) ۱۲ باب، ۱۲ او ۱۳ ایتونه.

همدا واقعه د شائول په حقله هم تورات نقل کړې ده او فرمائي:
Tomorrow about this time ... and thou shalt anoint him to
be captain 'over my people...^۲

د نوي رهبر (شائول) په حقله د ډېرې د حضرت سموئيل په ذريعي
سره د خدا ډېرې په حکم يې تدهين وشو، له حکمت څخه برخور شو، او
بيا يې د بني اسرائيلو ملت په نجات لاس پورې کوي.
په لاندي ايتونو کښې د حضرت نون (ع) د زو ډېرې حضرت يوشع (ع) د
خلافت موضوع وړاندې کړې شوې ده چې دغه خلافت د خدا ډېرې پاک
په حکم د حضرت موسي (ع) په لاسو ترسره شو.

And Joshua the son of none was full of the spirit of
wisdom for Moses had laid his hands upon him... and did
as the Lord commanded Moses...^۳

۱- رهبر په ناخدا (کشتي چلوونکي) سره تعبیر شو ډېرې.

۲- تورات، کتاب سموئيل (اول) ۹ باب ۱۶ ایت.

۳- تورات، کتاب تشيه، ۳۴ باب ۹ ایت.

ترجمه: د حضرت نون زوے حضرت یوشع ته د هغه په سر باندي د حضرت موسی د لاس را کنبلو په وجه علم او حکمت عطا کيږي. او دا يو الهي حکم دے.

او په بل کتاب کښې هم راغلي دي:

And the Lord said unto Moeses, take thee Joshua the son of Nun, a man in whom is the spirit, and lays thine hand upon him...^۱

او په بله برخه کښې فرمائي:

... As the Lord commandes by the hand of Moses...^۲

ترجمه: د خدا ے حکم جاري شو چې:

اے موسی خپل لاس دي د یوشع په سر را کاره چې الهي روح پکښې وپو کله شي او د هغه وجود له حکمت څخه ډک شي.

او په ځينو ایتونو کښې د خلافت او جانشینۍ د لباس له اچولو نه پس د هغه د تدهین د مراسمو ترسره کېدل هم راغلي دي:

And thou shalt bring his sons and cloathe them with coats...^۳

۱- تورات، کتاب اعداد، ۲۷ باب، ۸ ایت.

۲- تورات، کتاب اعداد، ۲۷ باب، ۲۳ ایت.

۳- تورات، کتاب خروج، ۴۰ باب، ۱۴، ۱۵ او ۱۶ ایتونه.

ترجمه: د هارون زامن حاضر کړه او هغوي ته مخصوص لباس واچوه.
And thou shalt anoint them, as thou didst anoint their
father that they may minister...^۱

ترجمه: (د خلافت د لباس له واقعي نه پس) هغه تدهين کړه هم هغه
شان چې د هغه پلار (هارون) دې تدهين کړ چې د وزارت او خلافت
په دفترکښې خپلې ورکړې شوې ذمه واری سنبالې کړي.
Thus did Moses: to all that the Lord commanded him, so
did he...^۲

ترجمه: موسی د خداي احکام د اسماني احکامو مطابق ترسره کړل.
لاندې ایتونه د حضرت هارون د فرزندانو د ذمه واریو وضاحت
کوي:

These also are the generation of Aaron and Moses in the
day that the Lord Spake with Moses in Mount Sinai
And these are the names of the son of Aaron; Nadab, the
first born, and Abihu, Eleazar and Ithama.

۱- تورات، کتاب راویانې ۸ باب، له ۲ نه تر ۱۰ پورې ایتونه.
۲- تورات، کتاب راویان، ۸ باب، له ۲ نه ۱۰ پورې ایتونه.

These are ... the priests which were anointed, whom he consecrated to minister in the priest's office...^۱

د ترجمې خلاصه: له دې وروسته چې د هارون فرزندان بیانوي نو فرمائي: له هغوي څخه دوه تنه په دې وجه چې سل په سلو کښې یې د مراسمو خیال و نه ساته وفات شول او دوه تنه چې صلاحیت یې لره له دې وروسته چې تدهین شول د وزارت په عهده باندې مقرر شول. (ناداب او ابیهو وفات شول او العازار او يتامار د رهبرۍ په وزارت باندې وگمارلې شول.)

ورپسې ایتونه د حضرت اېلیا نبي (ع) په حقله دي چې فرمائي:
And the Lord said unto him, Go return on thy way to the wilderness of Damascus: and when thou comest anoint Hazeal to be king over sayria:
And Jehu the son of Nimshi shalt thou anoint to be king over the Israel and Elisha the son of Shaphat of Abe shall thou anoint to be prophet in thy room...^۲

۱- تورات، کتاب اعداد، ۳ باب، له ۱ تر ۴ پورې ایتونه.
۲ تورات اول بادشاهان، ۱۹ باب، ۱۵ او ۱۶ ایتونه او تورات اول بادشاهان ۹ باب له ۱ نه تر ۲۱ پورې ایتونه.

د مفهومي او خلاصه اي ترجمه:

په دغو ايتونو کښې خدا ۾ اېليا نبي ته خطاب کوي چې :

الف: حزائيل (له تدھين نه پس) د سوريې په مشرۍ باندې وگماره.

ب: د نمشي زو ۾ يېهو د بني اسرائيلو په باچائۍ باندې مقرر کړه.

ج: د شافاط زو ۾ اليشع هم د ځان په ځا ۾ د نبي په توگه تدھين کړه.

په ورپسې ايت کښې په واضحه توگه بيان شوي دي:

And as they were going down to ... but stand thou still a while , that I may shew the word of God...¹

ترجمه او وضاحت: (د سموئيل او شائول داستان په دې باب کښې

راغله د ۾ او په اخېر کښې سموئيل فرمائي:) کله چې د بنار اخېر ته

ورسېدل نو شائول ته يې وفرمايل: ... منتظر اوسه چې د خدا ۾ حکم

عملي کړم.

لاندې ايت د پاس ايت مکملونکې د ۾ ځکه چې لولو:

¹ - تورات اول سموئيل، ۹ باب، ۲۷ ايت.

Then Samuel took a vial of oil, and poured it upon his head, and kissed him, and said is it not because the Lord has anointed thee to be captain over his inheritance? ¹

ترجمہ: د خدا ۛ هغه حکم چي په تير ايت کښي ورته اشاره وشو دا د ۛ:

سموئيل په يو لوبني کښي تېل واخېستل او د شائول په سر يې واچول، هغه يې ښکل کړ او وي ويل: ايا داسې نه ده چې خدا ۛ ته تدهين کړي يې دي لپاره چې ته د امت ناخدا (کشتي چلونکي) شي؟ نو ځکه تدهين دلته موضوعيت پېدا کوي.

وضاحت: د يو پېغمبر لخوا د بل کس د تدهينولو مطلب دا د ۛ چې دغه کس هغه څوک د ۛ چې خدا ۛ منتخب کړي د ۛ. نتيجه:

الف: د خدا ۛ حکم.

ب: پېغمبر يا نورو ته.

ج: د خدا ۛ پاک د منتخب شوي او د وخت د پېغمبر لپاره.

د: په خاصو تېلو سره تدهين کيږي.

¹- تورات، سموئيل کتاب اول، ۱۰ باب، ۱ ايت.

هر کس چي دا شرائط ولري د وخت له پيغمبر نه پس خليفه يا نبي
دے، گني غاصب به گهلي کيږي.

شپږم باب ذاتي لياقت

د ذاتي لياقت په حقله چې زموږ د اوسني بحث بنياد تشکيلوي خا مخا يوې سريزې ته ضرورت لرو چې د هغې په ذريعې سره زراو په ښه توگه خپل مقصد ته ورسو.

په نننۍ دنيا کېنې د يو کلي منشور په توگه دا خبره منلې شوې ده چې هر کس چې غواړي هر يو محيط او ماحول ته داخل شي نو پکار دي د هغه محيط او ماحول شرائط، قوانين او اصول په نظر کېنې ولري. لکه له سکول او مدرسې نه واخلي تر پوهنتون او يونيورسټي پورې ماحول که هغه درس زده کول وي او که درس ښودل وي په ټولو درجو کېنې يو لړ خاص دستورات موجود دي چې هغو ته پاملرنه او توجه هغه محيط ته د داخلېدو د لوازمو يو جز د دغه شان د تجارت محيط يا د ډرائيونگ که هغه د يو موټر سائپکل ډرائيونگ وي يا د يو هوايي جهاز نو په کلي توگه چې يو کس د دغو روزگارونو او کارونو ماحول ته داخلېږي نو پکار دي شرائط يې په نظر کېنې وساتي. د دې نه لا زيات واضحه مثال يو بل پردي ملک ته داخلېدل يو لړ شرائط او اصول لري. له پاسپورټ تيارولو نه واخلي تر اخپري

مرحله پورې پکار دي ټولې ضروري ذمه واری په نظر کښې ونيولې شي.

که اوس یو کس دغو ټولو مرحلو ته پاملرنه وکړه او د هغو د برابرولو تابیا یې وکړه نو کامیابه خاتمه به ولري گڼې په لاره کښې او یا په هم هغه اوله مرحله کښې به له ماتې سره مخامخ شي.

اوس که یو کس وغواړي د نبوت په مقام کښې راشي نو پکار دي شرائط یې په نظر کښې ولري. نو بس له پېغمبر نه پس امامت او خلافت به هم هغه مراحل ولري گڼې نوامکان نۀ لري چې یو کس د امامت او خلافت منصب ته ورسې. انشاء الله د دغه مقام په بیان کښې به یو لړ دلائل او شواهد وړاندې کړو چې قدرمن لوستونکي د دې چارې ژورتیا او پراختیا ته متوجه شي.

۱- د حضرت نوح (ع) کشتی یو محدود او وړوکه محیط او چاپیریال ؤ خو ډېر عظمت او معنویت یې لرۀ. چا چې خصوصي شرائط لرل په هغې کښې سورېدلې او نجات یې موندلې شو، خو هغه کسان چې نۀ یې غوښتل چې د جنت فېض حاصل کړي کشتی کښې سواره نۀ شول نو ځکه یې په دواړو جهانو هلاکت او ذلت په برخه شو. حتی چې د هغه قدرمن پېغمبر (ع) زوۀ هم چې د خپل پلار حضرت نوح علیه السلام نصیحت ته یې غوږ و نۀ نیوۀ له خپلو نورو ملگرو سره هلاک شو. دغه حقیقت په قران شریف او تورات کښې په وضاحت سره راغلې د.

And every living substance was destroyed which was upon the face of the ground. Both man and the cattle ... were

destroyed from the earth: and Noah only remained alive and they that were with him in the Ark.¹

لنڀه ترجمه: هر خوزنده موجود که هغه انسان ؤ او که حیوان ؤ که هغه
خاروي وو او که درندي وي، هغه که حشرات ؤ او یا نور د زمکې په
سر ژوندي موجودات هلاک شول بې له هغو نه چې په کشتی کښې
سواره وو چې هغو ټولو نجات بیا موندۀ.

ضروري ټکے: که په قران شریف کښې او نبوي مبارکو حدیثو کښې
دے او که په تورات کښې دے یو اهم او زیات واضح ټکے ترلاسه
کیري چې ذکر به یې له دلچسپي نه خالي نه وي.

هغه ټکے دا دے چې په یاد شویو او نورو ټولو کتابونو کښې ذکر
شوی دے نجات ورکوونکې د حضرت نوح (ع) د کشتی نوم اخیستے
شوی دے، نه خپله حضرت نوح (ع) په لا واضحه توگه پکار دي
ووايو چې د نوح (ع) په شمول په کشتی کښې نورو سورو ته کشتی
نجات ورکوي. نو په دې بنیاد د کشتی ناخدا د خداے پاک امر، او
کشتی مقصود ؤ. همدا وجه ده چې په ځینو مبارک احادیثو کښې د
خداے د گران رسول (ص) پاک اهل بیت علیهم السلام د حضرت نوح

¹- تورات، کتاب آفرینش، ۷ باب، ۲۳ ایت.

(ع) د کشتی په منزله یاد شوي دي. لکه د خدا ۷ گران رسول (ص)

فرمائي:

إِنَّمَا مَثَلُ أَهْلِ بَيْتِي فِيكُمْ كَمَثَلِ سَفِينَةِ نُوحٍ؛ مَنْ رَكِبَهَا نَجَا ، وَ مَنْ
تَخَلَّفَ عَنْهَا هَلَكَ

ترجمه: زما د اهلبيتو مثال د نوح کشتی ده هر څوک چې پکښې سور
شو نجات يې وموند او هر څوک چې ترې جدا شو. (که ترې مخکې لاړ
يا ترې وروستو پاتې شو) هلاک شو.

په نتیجه کښې دې حقيقت ته ورسېدو چې حتی د حضرت نوح (ع)
زوم هم ونکړې شول د پلار په کشتی کښې سور شي، ځکه چې د
سورېدو شرائط يې نه لرل، لکه قران شريف فرمائي:

إِنَّهُ لَيْسَ مِنْ أَهْلِكَ إِنَّهُ عَمَلٌ غَيْرُ صَالِحٍ ۱

ترجمه: «د حضرت نوح (ع) د غوښتنې په ځواب کښې چې يې وويل:
اے خدايه! هغه زما له اهلبيتو څخه د ۷ (شرائط لرونکې د ۷، خدا ۷
ورته ځواب ورکوي): چې هغه ستا له اهلبيتو څخه نه د ۷، هغه يو

۱ - قران شريف سورة هود ۴۶ مبارک ايت.

غير صالح عمل دے. (پرپر يي ده او دغسي د خدا ۾ په قهر اخته شو
او هلاک شو.)

له دې قراني واقعي څخه يو لړ مهمې خبرې ترلاسه کيږي چې په دا
ډول دي:

۱- د خدا ۾ د يو لومړي پېغمبر غوښتنه.

۲- د خدا ۾ پاک لخوا يې هغه غوښتنه قبوله نه شوه. او يو اولوالعزم
پېغمبر ته گواښ کوي.

۳- زومړي يې هم د هغه غوښتنه و نه منله او د نجات له کشتۍ نه لرې
پاتې شو.

۴- د حضرت نوح (ع) زومړي هلاکيږي.

اوس سوال دا پيدا کيږي:

الف: ايا خدا ۾ د کم شمېر کسانو چې درې اتيا تنه بيان شوي دي^۱
لپاره د کشتۍ جوړولو حکم ورکوي خو د اوسنيو نسلونو او
(ترقيامته پورې) راتلونکو نسلونو لپاره يې د نجات د کشتۍ
بندوبست نه دے کړے؟ نو بايد چې ووايو چې بې شکه بندوبست يې
کړے دے ځکه چې د خدا ۾ سنت نه بدليږي او تل قائم دي او هغه د

۱- انجيل برنابا، ۱۱۴ باب، ۱۴۵ مخ

نجات کشتی د خدا ۽ د گران رسول (ص) پاک اهلبيت عليهم السلام
دي. څوک چې له دوي سره وي کامياب د ۽ او هر څوک چې ترې جدا
شو هلاک د ۽. ځکه خو حقيقت طلبه شاعر امام شافعي د اټکلې شعر
وييلې د ۽:

رَكِبْتُ عَلَى اسْمِ اللَّهِ فِي سَفْنِ النِّجَا
وَهُمْ أَهْلُ بَيْتِ الْمُصْطَفَى خَاتَمِ الرُّسُلِ^۱

موسوي (ع) او محمدي (ص) کساء (خادر)
غواړو چې د مقدسې کساء په اړه څو مختصرې خبرې وکړو چې د
قدرمنو لوستونکو سترتيا ختمه شي.
په تورات او انجيل کتابونو کې د «مقدسې خېمې» ذکر راغلي د ۽
چې مونږ عقیده لرو چې دا اصطلاح د اهلبيتو عليهم السلام د مکتب
د پېرو کارو لپاره مناسبه او په زړه پورې ده چې له دې لارې هم د حق
او باطل ترمېنځ خبره وشي.

۱ - کتاب صواعق محرقه ۱۵۰ مخ، د امام شافعي شعرونه

مونږ وايو چې لکه څنگه موسوي (ع) خپمې ته ننوتل يو لږ شرائط لري، محمدي (ص) کسا (خادر) ته ننوتل هم شرائط لري. حضرت موسی (ع) د خداي پاک لخوا اعلان کوي چې يوازې حضرت هارون (ع) او د هغه زامن د حضرت موسی (ع) خپمې ته ننوتې شي. ځکه چې هغوي له حضرت موسی (ع) نه وروسته د امت خليفه گان دي. حضرت محمد مصطفي (ص) هم وفرمايل:

يوازې زما آل د محمدي کسا (خادر) تر لاندې راتلې شي ځکه چې دوي ذاتي لياقت لري او نور د دغه لياقت توفيق نه لري. اوس غواړو چې استدلال يې بيان کړو.

د موسوي (ع) کساء بيان له محمدي (ص) کساء نه ورومبې د وخت د تقدم په وجه لکه څنگه چې په قران شريف کې د حضرت موسی (ع) نوم اول اخېستې شو دے کوو. نو ښه ده ورومبې د حضرت موسی (ع) او د هغه حضرت له خلفاؤ نه شروع کوو:

And I will sanctify the tabernacle of the congregation ... I will sanctify also both Aron and his sons to minister...¹

¹- تورات، کتاب خروج ، ۲۹ باب ۴۴ ايت، او تورات کتاب خروج ۳۰ باب، ۲۰ ايت

ترجمه: خدا ۾ فرمائي: ما د موسى او د هارون او د هغه د زامنو
خېمي ته تقدس وبخښه چې هغوي په خپل وزارت او خلافت باندې
مشغول شي.

په اعداد كتاب كښې هم راغلي دي:

And when the camp setteth forward, Aaron shall come, and
his sons....^۱

ترجمه: حضرت موسى (ع) د خدا ۾ پاڪ په حكم بيانوي:

كله چې موسوي (ع) خېمه برابر شوه نو هارون (ع) او زامن يې ورننوتې
شي.

نو په دې بنياد هغه څوك چې موسوي كساء ته ننوتل غواړي پكار دي
شرائط ولري، چې موسوي خېمي ته د ننوتو لياقت امكان ولري گنې
مرگ يې په مخكې دے.^۲

محمدي (ص) كساء

۱- تورات، كتاب اعداد ۴ باب ۵ ايت، تورات، كتاب اعداد ، ۱۷ باب، ۸ ايت.

۲- تورات، كتاب خروج، ۳۰ باب، ۲۰ ايت.

شېخ مسلم د صحيح مسلم په «فضائل اهلبیت باب» کښې داسې

راوړي دي:

قالت عائشة: خَرَجَ النَّبِيُّ (ص) غَدَاةً وَعَلَيْهِ مِرْطٌ مَرَحَلٌ مِنْ شَعْرٍ أَسْوَدَ
فَجَاءَ الْحَسَنُ بْنُ عَلِيٍّ فَأَدْخَلَهُ. ثُمَّ جَاءَ الْحُسَيْنُ فَدَخَلَ مَعَهُ، ثُمَّ جَاءَتْ
فَاطِمَةُ فَأَدْخَلَهَا ثُمَّ جَاءَ عَلِيُّ فَأَدْخَلَهُ. ثُمَّ قَالَ.^۱

: إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيُذْهِبَ عَنْكُمُ الرِّجْسَ أَهْلَ الْبَيْتِ وَيُطَهِّرَكُمْ تَطْهِيرًا.^۲

ترجمه: بي بي عائشه (رض) خبر ورکوي چې:

يوه ورځ سحر د خدا ۾ گران رسول (ص) په داسې حال کښې چې توره
پشمداره عبا (خادر) يې په اوږو اچولې وه، حسن (ع) د (امام) علي
زومے راغے، پښمبېر (ص) هغه تر عبا لاندې پټ کړ، بيا حسبن (ع)
راغے او هغه يې هم په عبا کښې پټ کړ، بيا فاطمه (ع) راغله او هغه
يې هم تر عبا لاندې پټه کړه او بيا علي (ع) راغے او هغه يې هم په عبا
کښې داخله کړه او داسې يې وويل: (د قران شريف د مبارک ايت دا
جمله إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيُذْهِبَ عَنْكُمُ الرِّجْسَ أَهْلَ الْبَيْتِ وَيُطَهِّرَكُمْ تَطْهِيرًا
يې تلاوت کړه.)

۱- صحيح مسلم، ۷ ټوک، ۱۴۸ مخ، ۲۴۲۴ حديث، ۹ باب.

۲- قران مجيد سورة احزاب ۳۳ ايت.

وضاحتی ترجمه: بی له دې څخه ندي چې خداى غواړي له تاسو
اهلبتو څخه د هر ډول بدۍ او پليدي لري وساتي او تاسو ته په كامله
توگه طهارت عنایت کړي.»

له بي بي ام سلمې (رض) نه هم واورئ:
قالت أم سلمة: اجعلني معهم. قال رسول الله (ص): أنت بمكانك وانت
على خير.^۱

ترجمه: د ابن عساكر او د نورو په نقل شوي حديث كښې راغلي دي
چې ام سلمې (رض) عرض وكړ: يا رسول الله (ص) اجازه راكړئ چې زه
هم په دوي كښې شامله شم. د خداى گران رسول (ص) وفرمايل: ته په
خپل ځاى بڼه يې او هلته ستا مناسب مقام دى.

وضاحت: كېدې شي داسې وضاحت وشي چې:
د بي بي ام سلمې (رض) په ځواب كښې د خداى گران رسول (ص)
فرمائې: د محمدي (ص) كساء ترلاندې ستا ځاى نشته او دا ځاى د
هغو كسانو لپاره مخصوص دى چې خاص مقام لري. ځواوس ته د
پېغمبر (ص) د بنځولۍ مقام لري. همدغه مقام ستا لپاره كافي دى او
ستا مناسب دى.

^۱ - كتاب حديث كساء مرحوم علامه عسکري.

ضروري ٽڪر:

ضروري ٽڪر چي پڪار دي ورته اشاره وکرو دا دے چي په دې وجه چي د عامو خلقو ذاتي لياقت دغې درجي ته نه رسي نو که په دغه مقدس مقام کښي قدم کږدي نو کږدي شي چي بي له څه ځنډه هلاک شي او حتی له دوزخيانو څخه وگرځي. (په داسې صورت کښي چي د پښميراکرم (ص) له فرمانه سرغړونه وگنلې شي). لکه د موسوي (ع) څپي په شان چي که څوک يې شرائط ونلري نو په بدبختي اخته کيږي.

دا واقعه له تورات څخه اخېستي شوې ده چي لوستونکي پاملرنه وکړي چي په ځينو خاصو ځايونو کښي د خداي پاک د پښميرانو عليهم السلام له حکم څخه سرغړونه اسماني مصيبت په نتيجه کښي لري. لکه دا لاندې واقعه:

But when he was strong, his heart was lifted up to his destruction for he transgressed against the Lord his God, and went into the temple of the Lord to burn incense upon the alter of the incense.

And Zariah the priest went in after him, and ... said unto him, it appertaineth not unto thee Uzziah, to burn incense.

Unto the Lord, but to the priests the sons of Aaron... go out ... and he was wrath with the priests the 'lepepsy' even rose up in his forehead...^۱

د ترجمې خلاصه: عزريا چې د يهودو باچا ؤ اقتدار ته ورسېد نو دغه اقتدار د هغه د نابودۍ سبب وگرځېد، ځکه چې يوه ورځ د سرغړونې په توگه معبد (د عبادت څمپې) ته ننوت او چراغدان او بخور يې روښانه کړ، عزريا چې د خليفه له ملگرو څخه ؤ د اعتراض په توگه وويل:

اے عزيا! دا عمل د پېغمبر د خليفه هارون يا د هغه د زامنو لپاره مخصوص دے او تۀ چراغدان نۀ شې بلولې. هغه په بې پراوائۍ سره دغه عمل ترسره کړ او فوراً يې په تندي باندې د برص بيماري څرگنده شوه. چې هغه يې بې له ځنډه له معبد څخه کور ته يوړه په کور کښې په کت پرېوت او په ډېر افسوسناک حالت سره له دنيا نه لاړ. په دې وجه چې ذاتي لياقت د هغو کسانو لپاره مخصوص دے چې خداے پاک تائيد کړي وي او هر څوک پکښې نه شي شاملېدې.

^۱-تورات، کتاب دوم تواريخ، ۲۲ باب، له ۱۶ نه تر ۱۹ پورې ايتونه.

نو حڪه د خلافت او امامت مقام له هغو كسانو سره مخصوص دے
چې خدا مے پاڪ ورته اجازت وركړے وي چې هر كس د دغه مقام
لپاره ذاتي لياقت نه لري.

په دې حقله يو لړ دلائل او ثبوتونه موجود دي چې في الحال ترې
تېرېږو او بيا به په يو بل مستقل كتاب كښې ستاسو قدرمنو په
خدمت كښې وړاندې شي.

اوم باب

په خلافت کنبې کرکېچ

يادونه:

مخکې له دې نه چې «په خلافت کنبې کرکېچ» په موضوع باندې خبرې وکړو ضروري گڼو چې د يوې ضروري خبرې يادونه وکړو، او هغه دا چې قران شريف دا خبره په ډېره واضحه توگه بيانې کړې ده او فرمائي:

يَا حَسْرَةً عَلَى الْعِبَادِ مَا يَأْتِيهِمْ مِنْ رَسُولٍ إِلَّا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِؤْنَ^۱
ترجمه: اے افسوس په هغو بندگانو باندې چې هېڅ يو پېغمبر نه دے راغلی (نه مو دې لېرلی) مگر دا چې په هغه پورې خلق توقي مسخري وکړي.

^۱- قران مجيد، سورة ياسين، ۳۰ ايت

ټولو امتونو چې د هر يو پېغمبر يا خليفه په وخت کېنې يې ژوند کوه له هغوي څخه يې مخ گرځوه او ورپورې يې ټوقې او مسخرې کولې تر دغه مبارک ايت پورې يې په واضحه توگه د دنيا خلق چې د تاريخ په دوران کېنې او له تاريخ نه مخکېنې راغلي دي او د خداي پاک لخوا غوره او منتخت پاکو کسانو څخه يې مخ گرځولې دې منکرو او خودسرو کسانو ته معرفي کړي دي. ځکه چې هغوي د انسانيت لپاره شرم بولي چې تل يې د انبياء او د هغوي د خليفه گانو عليهم السلام د دعوت مخالفت کړې او د معاشرې د منحرفولو کوشش يې کړې دې ادعا د ثابتولو لپاره د حضرت عيسي (ع) ځينې فريادونه بيانوو:

He that heareth you heareth me; he that despiseth you despiseth me; and he that despiseth me despiseth him that sent me....¹

ترجمه: حضرت عيسى (ع) فرمائي:

۱- هر کس چې ستا خبرو ته توجه وکړه د هغه چا په شان دې چې زما حکم ته يې توجه کړې ده.

¹ - انجيل، کتاب لوقا، ۱۰ باب، ۱۲ ايت او انجيل، کتاب متي، ۱۰ باب، ۴۰ ايت.

۲- هر چا چې ستا خبرو ته توجه ونکړه د هغه چا په شان دے چې له
ما څخه يې انکار کړے وي.

۳- نو په نتېجه کېنې هغه کس چې له ما څخه يې سرغړونه وکړه په
حقيقت کېنې يې له هغه چا (خدا ے پاک) نه چې زه يې رالېږلے يم
سرغړونه کړې ده.

اوس په څو ايتونو کېنې اصل بحث بيانوو چې په ډېره واضحه توگه
يې د خلافت او امامت په منکرينو باندي لعنت کړے دے او د
خدا ے پاک په عذاب باندي اخته شوي دي. پام ورته وکړئ:

Now Korah, the son of ... and Dathan and Abiram ... rose
up befor Moses, with certain of the children of Israel, two
hundred and fifty princes of the assembly , famous in the
congregation , men of renown.

And they gathered themselves together against Moses and
agaist Aaron.

And said unto them, ye take too much upon you, seeing all
the congregations are holy... wherefore then left ye up
yourselves above the congregation of the Lord?

... and what in Aaron that ye murmur agiast him?

.... They stood in the door of the tabernacle of the
congregation with Moses and Aaron.

And korah gathered the entire congregation against them.
Unto the door of the tabernacle ...

And God the Lord Spake unto Moses and unto Aaron
saying

Separat yourselves from them ... I may consume them in a
moment.

.... As he had made an end of speaking ... the earth opened her mouth and swallowed them up, their houses, and all their goods.
... Went down alive into the pit, and the earth closed upon them....¹

مختصره ترجمه او وضاحت:

(له دې وروسته چې حضرت موسی بن عمران (ع) خپل ورور هارون (ع) د خلیفه په توګه معرفي کړ له ګېر چاپېره څخه اعتراضونه اورېدل کېدل.

د دغه شورش او مخالفت مشران په دا ډول وو:

الف: له لاویان قبیلې څخه قورح نومې کس.

ب: له رثویین قبیلې څخه د اتان نومې کس.

ج: له هم رثویین قبیلې څخه واییرام نومې کس.

۱- د شورش او مخالفت مشرانو خلق د (هارون او د هغه د زامنو) د امامت او خلافت په خلاف راپارول.

۲- حضرت موسی (ع) هغوي ته ډېر نصیحت وکړ خو څه نتیجه یې ورنکړه.

۱- تورات، کتاب اعداد، ۱۲ باب، له ۱ نه تر ۳۲ پورې ایتونه.

۳- په خلافت باندې د هغوي اعتراض ځينې دلائل لرل، ځکه چې هغوي ويل:

مونږ د خدا ډ په نزد زيات غوره يو، بني اسرائيل د خدا ډ په نزد محترم دي. خو تا په نبوت او امامت باندې په خپله قبضه کړې ده.

۴- ستاسو کورنۍ د بني اسرائيلو په نورو کورنيو باندې څه فوقيت لري؟ تاسو څه امتياز لرئ چې ځانونه مو په نورو خلقو باندې مسلط کړي دي؟

۵- حضرت موسى (ع) ورته په ځواب کښې وفرمايل: هارون څه کړي دي چې ورسره د بنمني کوئ. هغه څه چې ما وکړل او هغه مې خليفه اعلان کړ د خدا ډ پاک په امر مې کړي دي. ما له ځانه څه کار نه د ډ کړې.

۶- هغوي به تل سازشونه کول او بالاخره يې خپل طرفداران د موسى (ع) د خپمې په خوا کښې د مظاهرو لپاره جمع کړل. (دې عمل حضرت موسى (ع) داسې ډ پراند بنمن کړو چې په زمکه باندې په سجده پريوته)

وحي راغله، ا ډ موسى! ته او هارون ځانونه له دغې ډلې نه جدا کړئ چې اسماني عذاب هغوي هلاک کړي.

۷- خلاصه: د خدا ډ په حکم زمکې خوله وازه کړه، د امامت او ولايت ټول مخالفان يې ژوندي راکښل او د خدا ډ په حکم يې خوله بنده کړه.

۸- هغه څه چې له هغوي سره يې تعلق لره که هغه يې کورونه وو يا يې د ژوند مال او حال و ټول د زمکې کومې ته ورنښکته شول. خو د هغو دوه نيم سوه کسانو قيصه چې موسوي خپمې ته ننوتې وو او بې له اجازته يې چراغدان بل کړې و له اسمانه پرې د خداي د قهر اور نازل شو او ټول يې په اور کښې وسوزول. لاندې ايت ته پام وکړئ:

And there came out a fire from the Lord and consumed the two hundred and fifty men that offered incense...^۱

ترجمه: او د هغوي د دوه نيم سوه کسانو داستان (د دې لپاره چې د امامت په مخالفانو کښې باقي پاتې شي) د چراغدان په روښانه کولو لاس پورې کړ، ټول په هغه اور کښې چې د خداي پاک په حکم نازل شوي و وسوزېدل. هغوي د دوو خاصو خطاگانو مرتکب شول:

الف: په موسوي (ع) خيمه کښې د چراغدان بلول له خليفه سره مخصوص دي.

۱- تورات، کتاب اعداد، ۱۶ باب، ۳۵ ايت.

ب: هغوي د دې لپاره چې له مخالفانو سره غږملي او يو شان شي او سلامت پاتې شي نو ځکه د خداي پاک، پېغمبر، خلافت او رهبري د مخالف عمل يې وکړ. (ځکه چې که دغه چراغدان بل کړي نو د گناهونو د رږېدو او د مصيبت د ختمېدو سبب کېږي) د خلافت او رهبري په خلاف نومې شورش:

But on the morrow all the congregation of the children of Israel Murmured against Aaron saying you killed the people of the Lord....¹

ترجمه او وضاحت:

بني اسرائيلو له وژل شويو کسانو سره د همدردۍ او خواخوږۍ لپاره په احتجاج باندې لاس پورې کړ او وې ويل: تاسو (يعني موسی او هارون) ټول ووژل. بيا موسی (ع) ته خطاب، چې له (موسوي) خيمې څخه تۀ او هارون (ع) لري او سئ چې عذاب نازلېږي. البته موسی (ع) او د هغه خليفه په خاورو سر په سجده شول چې اسماني مصيبت نازل نه شي خو.....:

¹- تورات، کتاب اعداد، ۱۶ باب، ۴۱ ايت.

Now they that died in the plague were ۱۴۷۰۰ beside them that died about the matter of korah....^۱

ترجمه: خو په عین حال کښې څوارلس زره اوۀ سوه بلوه او بغاوت کوونکي (په دریم ځل) د اسماني عذاب په ذریعې سره هلاک شول.

د خاتم الانبياء صلی الله علیه و آله وسلم زمانه

د خاتم الانبياء حضرت محمد مصطفی (ص) په زمانه کښې له دې وروسته چې حضرت علي (ع) د امام او خليفه په توگه اعلان شو یوازې یو کس هلاک شو او دا خبره هم څرگنده ده چې د هلاک شوي کس مرگ هم خپله د هغه مرتد کس په غوښتنې سره عملي شو او د خداے گران رسول (ص) ورته نښې ونه کړې. د دې واقعي په حقله د وضاحت او تفصیل لپاره د «الغدیر» نومې کتاب او گورۍ^۲.

۱- تورات، کتاب اعداد، ۱۶ باب، ۴۹ ایت.

۲- د غدیر د واقعي په باره کښې یو مختصر البته کوتله کتاب «غدیر خم» ما بنده هم په پښتو ژباړلې دے چې پکښې د نورو واقعاتو او حقائقو نه علاوه د هغه کس چې نعمان فهری نومېده مسلمان او صحابي ؤ او د غدیر د واقعي نه پس

قدرمن لوستونکيه د الغدير د دغي موضوع په بابونو کښې به دې خبرې ته متوجه شئ چې د خدا ګران رسول (ص) په خپلو صحابه و باندې څومره زيات مهربان و گنې له هغوي څخه زياتره د امام علي

د خدا ګران رسول (ص) په خدمت کښې حاضر شو او ورته يې وويل: اے محمد (ص) تا وويل د بتانو پرستش پرېږدئ او د يو خدا ګر عبادت کوي مونږ ومنله، دغه شان دې روژه او نور عبادتونه په مونږ فرض کړل مونږ ومنل او اوس دې راباندې د خپل تره زوے (علي) مسلط کړ چې د هغه حکم به منو. ---
--دغه وخت پېغبر (ص) په ډېر جلال کښې راغے او ورته يې وفرمايل: چې اے نعمانه! دا ما په خپله خوښه نه دي کړي بلکې د خدا ګر په حکم مې کړي دي. نعمان فھري ورته وويل چې که دا ستا لخوا نه وي او د خدا ګر له طرفه وي نو په ما دې عذاب نازل کړي. دا يې وويل او په غصه کښې روان شو او کتابونه ليکي چې يو پښه يې په رکاب کښې وه او بله پښه يې اړوله چې له اسمانه د کاني په شکل کښې عذاب نازل شو او په سر يې ولگېد او لاندې ترې اووت او هلاک شو. چې دې واقعي ته د سورة معارج په ۱ او ۲ ايتونو کښې هم اشاره شوې ده چې فرمائي: سَأَلْ سَائِلٌ بَعْدَآبٍ وَّآقِعٍ، لِّلْكَافِرِينَ لَيْسَ لَهُ دَافِعٌ: «يو سوال کوونکي د عذاب لپاره سوال وکړ چې اړو مرو واقع کېدونکي دے او د کافرانو لپاره د هغه د دفع کولو لپاره هيڅ څوک نشته» (په دې حقله چې دا مبارک ايتونه د غدیر خم د واقعي په باره کښې نازل شوي دي د ځينو سني کتابونو حوالې په دا ډول دي: نورالابصار ۷۱ او ۷۸ مخونه، تفسير المعاني ۲۹ ټوک ۵۵ مخ، سيرة حلبية ۳ ټوک ۲۷۵ مخ، تذکره الخواص ۳۰ مخ، تفسير الکشاف ۴ ټوک ۲۰۸ مخ، تفسير الدر المنثور ۲ ټوک ۲۲۴ مخ، شواهد التنزيل ۲ ټوک ۳۸۱ مخ، فرائد السمطين ۱ ټوک ۸۲ مخ.)

(ع) د معرفي کولو او اعلانولو په وخت د هغه د امامت او خلافت مخالف وو او پکار وو چې ټول هغه مخالفان هلاک شوي وي. خو د خدا ۛ گران رسول (ص) يې په حق کښې بددعا ونکړه.

واجب القتل کسان

د تورات او انجيل پينځو وارو کتابونو کښې يو شمېر واجب القتل کسان معرفي شوي دي چې له هغوي څخه يو شمېر هغه کسان دي چې د امامت او خلافت مخالف وو:

Whosoever he be that doth rebel against thy commandment, and will not hearken unto thy words in all that thou commandest him, he shall be put to death...^۱

خلاصه ترجمه: د خدا ۛ پاک حکم:

هر چا چې ستا (موسی) له احکامو څخه سر وغړوه واجب القتل د ۛ او پکار دي ووژل ۛ شي.

^۱-تورات، کتاب يوشع، ۱ باب، ۱۸ ايت.

And thou shalt appoint Aaron and his sons, and they shall wait on their priest's office: and the stranger that cometh nigh shall be put to death....¹

ترجمه: (په دې ایت کېنې په ډېر وضاحت سره ولایت او امامت ته اهمیت ورکړې کېږي او فرمائي): هر هغه څوک چې صلاحیت نه لري او ولایت او خلافت ته نژدې شو پکار دي ووژل شي.

نتیجه:

په قران شریف کېنې دا دعا لولو: رَبَّنَا وَلَا تَحْمِلْ عَلَيْنَا إَصْرًا كَمَا حَمَلْتَهُ عَلَى الَّذِينَ مِن قَبْلِنَا²

ترجمه او وضاحت: دعا کوونکې کس له خدا ډېر پاک نه داسې دعا غواړي: «... اے زموږ زېږه! هغه سختۍ او ذمه واری چې له موږ نه د تېرو امتونو په غاړه دې ګرځولې وې (نو هغه ډول) سختۍ او ذمه واری زموږ (د محمد ص) د امت په غاړه ونګرځوي.»

¹-تورات، کتاب اعداد، ۳ باب، ۱۰ ایت او تورات، کتاب اعداد، ۱۸ باب ۷ ایت.

²-قران مجید، سورة بقره ۲۸۲ ایت.

نو بس مونږ له دې مبارک ایت نه دا مطلب اخلو چې د حضرت موسی (ع) په زمانه کښې د خلافت او امامت مخالفین واجب القتل وو خو د خدا ډگران رسول خاتم الانبیاء (ص) په زمانه کښې دغه سختي لري کړې شوه او خاتم الانبیاء (ص) خپله له خدا ډگران پاک څخه د مخالفینو د بڅښنې او معافۍ دعا کړې ده چې دغه کسان و نه وژلې شي ځکه چې که څوک د امامت او خلافت په مخالفت کښې ووژلې شو نو (د تورات د حکم مطابق) سل په سلو کښې جهنمي دے، د خدا ډگران پېغمبر او رحمت اللعالمین (ص) دغه سختي له خپل امت څخه لري کړه او هغه هم د دې لپاره چې که څوک په ناپوهۍ کښې (د اهل بیتو) له خلافت او امامت نه انکار وکړي خو چې پوه شي نو پکار دي چې توبه ګار شي او جنتي وګرځي او په توبې سره له دوزخ نه نجات ومومي.

نو بس باید ووايو چې د حضرت خاتم الانبیاء سرور کائنات حضرت محمد مصطفی (ص) په زمانه کښې د امامت او خلافت په حقله اسماني قانون زیات اسان شو، خو په تېرو زمانو کښې دغه قانون ډېر سخت ؤ او سزا به یې په دې دنیا قتل او په اخرت کښې دوزخ ؤ.

مونږ د خدا ډگران پاک ډېر شکر ګزار يو چې د خدا ډگران رسول (ص) برحقه خلفاء او د دغو خلفاءو اخيري حجت (حضرت امام مهدي (ع)) منو او د هغوي لوري ته د بيعت لاس غزوو. په اخبر کښې هغه څه چې مو ولوستل دي نتيجه يې ته رسېږو چې:

۱: خلافت او امامت د خدا په پاک په حکم سره د نه چې د شورا،
يا انتخاباتو په ذريعه سره وي يا دا چې څوک زيات بوډا او په عمر
کښې مشروي او يا دې په بله بله طريقه خليفه او امام جوړ شي .
۲- نو که اوس د خدا په حکم نه بغير په بلې طريقې سره څوک
خليفه او امام جوړ شي نو د امامت او خلافت منصب يې غصبې د
او د اهل کتابو په مکتب کښې واجب القتل دے. او د خدا د گران
رسول خاتم الانبياء حضرت محمد مصطفی (ص) په مکتب کښې د
هغه حضرت عفوې او نرمۍ په خاطر يې له قتلولو څخه ډډه کړې
شوي ده؟

۳- په هره زمانه کښې په هر امت باندې واجب دي چې پکار دي د
هغه خليفه او امام اطاعت وکړي چې د خدا په حکم سره
معرفي شوي وي او له دغې لارې نه بغير په بله لاره باندې د جوړ
کړې شوي مشر ، امام او خليفه اطاعت جائز نه دے.

۴- په تېرو بابونو کښې ذکر شوي ټول شرائط د حضرت امام علي بن
ابوطالب (ع) په ذات کښې موجود دي نو ځکه د هغه حضرت اطاعت
فرض او لازمي دے.

۵- د علم او حکمت، عرفان، پاکۍ ، طهارت، د خلافت د لباس،
ذاتي لياقت، د پېغبر د غوښتنې او د خدا په پاک لخوا د غوره
کېدنې په شان ټولو شرائطو سره حضرت امام علي (ع) واجب
الاطاعت دے. او په امت باندې فرض کيږي چې د خدا په پاک لخوا
د منتخب شوي امام او خليفه په توگه د هغه حضرت اطاعت وکړي.

والسلام
